

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 21 (752).

LÖRDAGEN DEN 25 MAJ 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

PRESSENS VECKA:

DE LEDANDE DAMERNA.

FRU LOTTEN ABELIN.

H. K. H. PRINSESSAN INGEBORG.
PRESSENS MAJKARNEVALS
BESKYDDARINNA.

FRU GUSTAFVA ADELSKÖLD.

FRU FANNY CLAËSON.

FRU ANNA GÖDECKE.

FRU IDA PRINTZSKÖLD.

FRU ELLEN ISBERG.

FRU HULDA SOHLMAN.

DE LEDANDE DAMERNA I PRESSENS VECKA.

DEN STORA FEST, som under namnet *Pressens vecka* anordnats till förmån för Svenska publicisternas understöds- och pensionsföreningskassor samt för Publicistklubbens lokalfond, har, då detta nummer utkommer, redan tagit sin början.

Genom notiser och artiklar i hela den svenska pressen har allmänheten efter hand fått del af de stora hufvuddragen för denna enastående fest. Och att det allmänna intresset för »veckan» vuxit med hvarje dag man kommit närmare densamma, därpå har man haft mångfaldiga glädjande bevis.

Först i början af innevarande vecka har emellertid det fullständiga programmet offentliggjorts, och af detsamma framgår, huru omfattande, mångskiftande och rikhaltiga festligheterna i Pressens vecka äro. Man kan där af ock få en föreställning om det vidlyftiga maskineri, som måst sättas i rörelse, och hvilket oerhördt arbete det kräfts för tillrustningarna och iscensättandet af allt detta. Men öfverallt har pressens män utom sina egna led funnit det största tillmötesgående och offervillighet, för att det hela måtte kunna genomföras med så stor framgång som möjligt.

Vid festerna i Idrottsparken medverka både damer och herrar, men å majkarnevalen på k. teatern består flertalet medverkande af damer. Och liksom h. k. h. kronprinsen täckts ställa sig som beskyddare för »veckans» idrottsfester, så har ock prinsessan Ingeborg behagat åtaga sig beskyddarskapet för den del af majkarnevalen, som går under namnet »mässan».

Som ledande för majkarnevalen utsågs från början en centralkomité af sju damer, som haft att i hufvudsak organisera mässan och kring sig samla det nödiga antalet kvinnliga medverkande. De sju damerna, dem vi här invid presentera under den höga beskyddarinans hägn, äro:

generalskan *Lotten Abelin*, född Zethelius, gift med generallöjtnanten, f. d. krigsministern G. R. Abelin samt känd för sin stora förmåga vid ordnandet af dylika tillställningar, särskildt Skansens vårfester;

majorskan *Gustafva Adelsköld*, född Brolin, gift med major Claes Adelsköld, den kände järnvägsbyggaren och skriftställaren, äfven hon med rika erfarenheter från Skansens vårfester och andra likartade tillställningar;

statsrådinnan *Fanny Claëson*, född Helleday, gift med ecklesiastikministern N. Claëson;

fru *Anna Gödecke*, född Hall, änka efter seminarieriktorn och redaktören P. A. Gödecke;

landshöfdingskan *Ellen Isberg*, född Lundqvist, gift med landshöfdingen i Stockholms län P. Isberg;

fru *Ida Printzsköld*, född de Geer, gift med förste hofmarskalken O. Printzsköld; samt fru *Hulda Sohlman*, född Sandeberg, änka efter den kände Aftonbladsredaktören d:r Aug. Sohlman.

Att valet af denna centralkomit  varit synnerligen lyckligt kan konstateras af en hvar, som fått någon inblick bakom kulisserna under det förberedande arbetet.

HEMMET OCH UNGDOMEN. AF R. E.

DET HAR TIDERNA igenom varit föremål för längtans och kärlekens sånger och sägner, detta, som vi kalla hem. Det har värmt människors hjärtan såsom kanske intet annat, detta enda ord; och bakom de tre bokstäfverna har dolts en värld af de vackraste minnen lifvet  ger. Har det funnits något, som kunnat hejda den vilsekomne på hans v gar, så har det väl varit tanken på hemmet, där alla trodde väl och hoppades mycket om honom; och har det funnits något, som kunnat uppehålla modet hos den, som kämpade i ett ok ndt land, så har det väl varit hoppet att en gång få vända åter till den plats, där man i kärlek väntade honom.

Ännu i vårt rastlösa tidevarf stå hemmen likt fridens oaser och bjuda tröttade sinnen hvila och ro. Men det kan nog icke nekas, att ju mer komplicerade samhällsförhållandena ha blifvit, dess mer ha också hemmen förlorat något af sin f derne rfta karaktär. Det  r af ingen betydelse, om detta, som vi kalla hem, är en rödmålad stuga eller ett slott af granit, om skogens tr d eller rader af hus stå däromkring, och ändå . . . jag kan icke föreställa mig, att samma känslor röra sig hos landtmannen, när han träder inom sin egen tr dg rdsgrind och hos arbetaren, när han går in i ett stort m nniskomagasin och bland en rad lika dörrar famlar efter sin egen. Vi älska väl lika högt vår familj, antingen den rymmes inom tr nga, hyrda väggar eller i rum, där hvar vrå talar om släkten, som varit oss k ra. Men vi ha nog svårt att plantera in i hyrda lokaler den där känslan af stolt och lugn lycka, som fyllde oss, när vi, hemvändande från våra irrfärder ute i världen, sågo ljusen i vårt eget hus lysa oss till mötes.

Det  r måhända till en icke ringa del dessa förhållanden, som beröfvat hemmen något af deras tjuskraft och magnetiska dragning, ja, något af deras välde öfver människorna, ty man f rsp rjer hos det unga släktet en allt starkare längtan att så fort som möjligt komma ut från hemmets skyddande, och på samma gång bindande, område. Unga män och unga kvinnor, som f r icke många  r sedan lekte barnomens lekar, och som knappast drömt ungdomens första dröm till slut, skynda ut för

Mot vår hälsas fiender, bakterierna,  r enligt framstående läkares officiella intyg F. PAULI'S AZYMOL det bästa vapnet. Till dagligt bruk f r munnens och tändernas vård, mot smitta, f r s rbehandling, ekzem, reformar, finnar, hudrodnader m. m. London 1899 erhöll F. Pauli's Azymol guldmedalj såsom det förnämsta antisepticum.

Till hudens förskönande och vård  r F. PAULI'S BALSAM-TVÅL den bästa och angenämaste. Prisbelönt London, Chicago, Paris. Stockholm 1897 erhöll F. Pauli's Balsamtv l högsta utmärkelsen och guldmedalj.

att pröfva de egna krafternas halt och få se något af det stora, lockande område, som kallas världen. Ynglingen kastas ju merendels först ut i kampen för tillvaron, men nutidens ungm  vill knappast invänta 20-talet, innan också hon känner sig manad att draga ut. Och det är ej blott sådana, som drivs af fattigdomen, hvilka tidigt lämna hemmet, utan lika ofta de, som ha allt hvad penningen kan bjuda, och för hvilka lifvet varit och  r en enda lång hvilodag.

Det  r vid denna punkt nutidens kvinno-psykologer stiga fram med sina tusen funderingar, och det  r härifrån de där föredragen i kvinnofr gon upprinna, hvilka på sistone blifvit så många och långa, att vi börjat tröttna. Det är underligt, när man tänker på saken, hvad förra tiders kvinnor gjorde litet väsen af sig. Där fanns väl en och annan, som trädde fram med snillet och inspirationens rätt, men m ngden satt tyst och sydde sin s m, och ingen brydde sig om att studera dem. Nu är kvinnan föremål för så många psykologiska undersökningar och djupsinniga funderingar, att man börjar undra, om hon är en annan än förr. Ja, nog  r hon väl på sätt och vis en annan: nya förhållanden ha mejslat henne till en bild med skarpare linjer och h rdare drag; hennes gestalt framträder själfständig och fristående mot det egna arbetets bakgrund. Förr fostrades den unga kvinnan nästan uteslutande till husmor; nu fostras hon till arbeterska, till att antingen genom intelligens eller sina händers verk förtjäna sitt bröd.

Det  r, som sagdt, nya förhållanden, hvilka åstadkommit denna olikhet i kvinnokarakt ren förr och nu. F rdrade lefnadsomst ndigheter och höjda anspråk på alla områden hindra männen att, så tidigt som önskligt vore, grunda egna hem. Detta åter har till f ljdt, att en mängd ogifta unga kvinnor söka sig en lifs-uppgift på annat håll. Ty en lifsuppgift vill den intelligentia och med arbetskraft utrustade kvinnan ha. Kan då icke föräldrahemmet bjuda en sådan?  r det ej lifsuppgift nog att som en solstråle vandra mellan en åldrig far och en kanske orkeslös mor? Jo, sannerligen, det  r väl den skönaste uppgift en ung kvinna kan fylla; och ve henne, om hon lägger i legda händer dessa kärlekens plikter. Men det gifves förhållanden, då dotterns hjälp ej  r så direkt påkallad, då hon har svårt att i det välordnade, kanske af trojt narinnor skötta hushållet finna något h l, som behöfver fyllas. Och så g r hon och b r på sin otillfredsställda, unga arbetslust som på en börda och tycker, att lifvet  r tomt och tillvaron tråkig.

Jag tror ej, att tanken på, att vi lefva f r ett annat lif än detta, kan, hur trosstark den  n m nde vara, fylla ut en sådan människas tillvaro. Man behöfver något att taga på, något att lägga sin styrka i, något, som pröfvar, hvad man duger till. Det finnes väl intet, som ger ett m nniskosinne mer spänstighet  n känslan af ansvar och känslan af, att det finnes ett område, där just hon kan och skall arbeta. Den gifta kvinnan har ett sådant område i sitt hem: tanken på dess till stor del af henne beroende välfärd eggas henne, och ansvaret för dess bestånd, hvilket i icke ringa grad hvilas på henne, g r arbetet lätt och m dorna små. Dottern, som bor i föräldrahemmet, har icke ett sådant område, hur k rt hemmet  n  r f r henne. Det  r  dmjukhetens sköna plikt att vandra nöjd också med en underordnad uppgift, men nog kunna vi förstå den där längtan efter ett område, som man kan kalla sitt, och jag tror, att vi b ra döma den mildt. Snart nog brinner ungdomens glöd ut, snart nog f r handlingst rsten sitt lystmäte, och då vänder flykten åter, vis af

vunna erfarenheter, och det som var litet för henne, har kanske blifvit stort och dyrt, sedan hon sett världsmarknadens många bedrägliga varor.

Hemmen ha en stor och svår uppgift: först att fostra barnen, sedan att leda ungdomen;  r det förra svårt, så tror jag, att det senare  r ännu mycket svårare. För att böja den mjuka vidjan åt rätt h ll fordras en hög grad af varsamhet och visdom; för att bibehålla den i rätt ställning, sedan den fått motståndskraft och fasthet, fordras dessa egenskaper i ännu högre grad; n r ungdomen vuxit sig stor och stark, bli barndomens skrankor f r tr nga, och den kämpar för att komma loss. Det  r under den där »Sturm-und-Drang»-perioden i ynglingens och ungm ns lif, som f r ldrak rleken sättes på sitt hårdaste prof, och som hemmen kämpa sina hetaste strider gentemot det mångahanda, som drar utifrån. Det  r under dessa  r, då sj lfst ndighetsk nslan hos de unga  r dominerande, som fader och moder ofta tycka sig ha manat och varnat förgäfves. Att genom befallningar söka lägga hindrande band på en nyvaknad energi gagnar föga, ty då letar den ut åt sig smygv gar och farliga afledare. Nej, h r fordras mer än någonsin visdom, och h r fordras mer än visdom — kärlek. Jag tror icke, att någoting annat än kärleken kan lotsa ungdomen oskadd genom dessa br ningar, den förstående kärleken hos en far och en mor, som vilja sitt barns sanna bästa. En sådan kärlek skymmer allt det tr nga och hämmande och g r hemmet så trefligt och ljusst, att de unga längta dit från friheten uti i världen och gömma det i hågkomsten som lifvets vackraste minne.

UNGSOMMAR.

(FRÅN DALARNE.)

NU hafver den unga fru sommar ställt sitt ljusa tält

på resliga stänger öfver vårt fält, öfver falan.

Nu låter hon ut sina härolder gå, den spr ckliga l rkan och g ken den grå och svalan.

De j kta och fl kta all dagen lång att föra med kvitter och rop och s ng hennes talan.

De säga: »Vår drottning  r varm och ung, som en br llopsf st hennes sinne.

Gå in, gå in i det stora tält, du skall lefva s llt

som den lustiga sommarens make och kung i solsken och  ra därinne.»

Det ligger ett streck af skyar sl ngdt som ett rep mellan väst och nol; där hafver den unga fru sommar hängt sin r da kjol,

sin g stabudskjol, öfver natten.

Nu sofver hon själf på sin kudde allre'n, och alla de skogar med gungande gren och alla de vakande vatten

de säga: »Fru sommar  r sval och ren, hennes drömmar som vajande dimma;

och den som  r drömmande, vek och ung, må komma och bli hennes dr mmars kung, hennes hviskande hjärta f rnimma.»

E. A. KARLFELDT.

CLARA TSCHUDI OM STOCKHOLM.
BREF TIL IDUN.*

NÅR man, som undertegnede, har seet de fleste af Europas hovedstæder, trænger de mange forskjellige indtryk sig uanstanselig frem. Man lader mange års bevægede og brogede reiseliv passere forbi sit indreblik. Paris' keisergrav, »Sieges-Allée» i Berlin, Roms Colosseum, Bavareria i München, Gallerierne i Dresden, Pitti og Ufici'erne i Florenz dukker afvekslende op for erindringen.

En sammenligning mellem de høist ulige pladse, hvor man har færdes, er neppe mulig. Selv hvor det kun gjælder en sammenligning mellem de tre hovedstæder i Norden, har denne sin vanskelighed. Kjøbenhavn med sit Tivoli er den muntreste. Kristiania er fremskridtet med sit hastende liv. Men Stockholm er, som vi alle ved, den skjønneste med sine gamle slotte og sine parker.

Hvor våren i Stockholm er herlig! Den tid, jeg tilbragte der, vil forblive mig uforglemmelig for stedse. Hvad enten jeg promenerede på Skansen, nød udsigten fra Mosebake, besøgte Saltsjöbaden og Djursholm eller kjørte rundt i det indre af staden, — overalt og altid viste Mälardrottningen sig strålende og leende! —

En af de ting, der berører os norske på den behageligste måde, når vi opholder os i Sverige i almindelighed og i Stockholm i særdeleshed, er den elskværdige imødekommenhed, som vises os overalt. Et ganske morsomt tilfælde husker jeg specielt. På en festdag var alle pladse optagne i en restaurant, hvor vi trådte ind. Men da verten hørte, at vi talte norsk, skaffede han os dog et bord. Noget lignende hændte mig ved et besøg på det kongelige slot. Kongefamilien ventedes samme dag tilbage fra Norge. Efter at have benyttet tilladelsen til at bese kongens og dronningens værelser samt festlokalerne, ønskede jeg også at se kronprinsens leilighed. Her stod imidlertid en engel med draget sværd, eller, rettere sagt: en tjener som spærrede veien. »Alt var ordnet til konprinsens ankomst,» sagde han, »ingen kunde tilstedes adgang.»

Sammen med en del svenske, finner samt et par andre normænd vilde jeg forføie mig bort. De svenske og finnerne gik først, vi norske vilde følge efter. Da gav tjeneren os et vink om, at vi burde vente et øieblik. Og vi fik virkelig se alt, hvad vi ønskede. Selvfølgelig vilde jeg have taget dette som et

* Som Idun redan tidigare meddelat, har den framstående norske författarinnan fröken Clara Tschudi under några veckor uppehållet sig på besök i den svenska hufvudstaden. Åter hemkommen till Kristiania, har hon nu sändt Idun följande intressanta bref om sina Stockholmsintryck.

nyt bevis på, i hvilken höi kurs de norske aktier står i Stockholm, hvis jeg ikke tilfældigvis havde hört ham hviske: »Det er ikke på grund af deres elskværdighed, at man favoriserer normændene, men fordi de ellers klager over, at man ikke behandler dem tilstrækkelig hensynsfuldt!»

Folkforsamlinger i de forskjellige hovedstæder har et helt forskjelligt præg. På steder står man eksempelvis mere sikker og tryk i folkesværmen, end man gjør i Berlin. Jeg mindes ved en festlig leilighed, at en mand af folket, der stod i min umiddelbare nærhed på gaden, pludselig sprang frem mod keiseren, der sad i sin åbne vogn. Det gjaldt kun et bönskrift; men flere omstående troede, at det var et attentat, som var planlagt. En politimand greb ham og förde ham bort. Det hele gik for sig på et øieblik og skeede så tyst og stille, at kun de, der stod nærmest, bemerkede det, og ingen behövede at röre sig fra sin plads.

I Paris kan man, selv ved de gladeste anledninger, hvor befolkningen har al grund til at vise sine muntreste og venligste ansigter, opleve at blive puffet, fornærmet og jaget af heftige ord og vrede miner. I modsætning hertil hörer man i Kjøbenhavn vittigheder og latter ved sørgelige leiligheder; og barnevogne finder man i denne stad opstillede midt i den tætteste trængsel.

I Stockholm föler man sig næsten ligeså tryk som i Berlin; man föler sig ikke mellem fuldt så glade og vittige, men mellem langt mere höflige mennesker, end når man færdes i Danmarks hovedstad. Det øieblik rinder mig i pennen, da jeg for nogle uger siden på Gustaf Adolfs torv stod udenfor prins Carls og prinsesse Ingeborgs bolig. Prinsesse Märta blev döbt derinde. Menneskemasserne blev tættere og tættere udenfor på pladsen. Portene åbnedes omsider, og de kongelige vogne kjørte ud. I en af de sidste vogne sad der en ældre dame, som hilste venligt, næsten hjerteligt til alle sider.

Hvor kjendte jeg ikke godt dette ansigt! Hvor mange erindringer vakte det ikke tillive hos mig fra en vinter for mange år siden, da jeg opholdt mig i Neuchâtel i Schweiz. Hertuginde af Dalarnes palais i »Foubourg de L'Hôpital» var et fristed, hvor svenske og norske, som opholdt sig i Neuchâtel, stedse mödtes med venlighed og sympati, og hvor man kunde tale sitt eget sprog.

Som jeg stod blandt mængden og så prinsesse Therese kjöre forbi, sendte jeg hende i tankerne en varm tak for svundne dage. Jeg tænkte på, at hvad der end kan skille os norske fra vore svenske brödre og söstre, når vi opholder os i vort eget land, så falder dette bort, når vi mödes i fremmede lande, da glæder vi os over, at vi forstår hinandens sprog, da föler vi, at vi hörer sammen! — —

De har, hr. redaktör, bedt mig om at sende Dem nogle af mine indtryk fra Stockholm. Ak, loven er ærlig, men holden besværlig! Her sidder jeg atter i Norge med stabler af manuskripter og breve foran mig. Alle vil have svar på henvendelser, alle vil have löfter indfrie.

»Kold gröd smager ikke mere», siger et gammelt norsk ordsprog. — Det nye portræt af mig, som De vil præsentere for Deres læsere, vilde blive for gammelt, indtrykkene vilde blive for udvaskede, kortsagt, »gröden vilde blive for kold», hvis jeg lod Dem vente, indtil jeg fik mere tid at ofre på mit brev til Idun. Tag derfor disse linjer som en hilsen til mine venner hinsides Kjölen. Og bring en tak til alle, jeg mödte i broderlandet, og som viste mig venlighed. CLARA TSCHUDI.

Stort, nyinkommet lager af

Promenaddräkter
och Kappor

tillverkade af 1:sta klassens skräddare,
till särdeles billiga priser hos

K. M. LUNDBERG
STOCKHOLM.

RÄTTELSE.

GENOM ett vilseledande tecken, som undertecknad råkade sätta i korrekturet, har i min uppsats om Gunnar Wennerberg i förra numret af Idun en olycklig omflyttning af några rader ägt rum, hvilken jag härmed ber att få rätta. I andra spalten å sid. 319, sjunde raden uppifrån, förekommer en passage börjande med orden »såsom t. ex.» och slutande med orden »för min röst». Hela denna passage på fem rader hör naturligtvis till föregående styckes slut (samma spalt) och bör ditflyttas och fogas omedelbart efter dess slutord »ungdomsminnen».

N. P. ÖDMAN.

ALBERT EDELFELT.

Paris i maj.

»MEN MAN kan ej reproducera detta porträtt, så som jag vill ha det! Tänk er en symfoni, en concerto af en kompositör, som håller på sitt genom års strider förvärfvade rykte, utförd för första gången af ett positiv.»

»Positivet! — — — ni menar reproduktionskonsten, sådan vi känna den i Sverige, men Iduns tryckeri — — —»

»Är fulländadt, jag tror det väl! Men medan jag nu håller på med att retuschera detta fotografi, som i alla fall är det pålitligaste uttryck för en högt uppdriven reproduktionskonst, utfördt af den skickligaste specialist jag känner här i Paris, medan jag genom loupe följer hvarje detalj i det arbete kameran utfört, finner jag, hvilken gruffig hämnd materien redan i detta första stadium af reproduktion tager på anden. Allt hvad konstnären behandlat som bisak, hvad han icke vill ha pointeradt för åskådaren, framträder här som det väsentliga. Anden flyger för att lämna plats åt stoffet. Och sedan, i ännu andra reproduktionsformer! Jag skall säga er, att jag experimenterat mycket, gjort mig förtrogen med de typografiska reproduktionsmetoderna. Jag känner, hvad de kunna åstadkomma, de ha nått en hög grad af fulländning i flere hänseenden, men se det här porträttet med ljuset i orangegult och skuggorna i blått — — —»

Han lät den ena penseln efter den andra, den ena spetsigare än den andra, löpa öfver fotografiet. Löpa! Nej, smyg sig in i hvarje detalj af bilden. Och han sträfvade, jag höll på säga kämpade för att gifva den lif, detta vibrerande, detta intensiva lif den äger, sådan den ter sig på »Nya salongen».

Och jag, som här på denna samma plats i Idun proklamerat pennans underlägsenhet under kameran, nödgas nu erkänna — huru litet påkostande och huru lätt förklarligt för resten är ej mitt medgifvande! — att fotografien, hur fulländad den än må vara, och följaktligen också de vanliga populära reproduktionsmetoderna endast gifva en skugga — jag tror herr Edelfelt skulle vara böjd att

ALBERT EDELFEIT I SIN ATELIER I PARIS. ALBIN, PARIS, FOTO.

såga skuggsida — af den konst, som har fullblod i sig, den som träder direkt fram ur själen som en ideell vision. Ty jag har sett hans oförlikneliga porträtt af Aino Achté — detta, som han nu med konstförfaren hand retuscherar under mina ögon å en till Iduns disposition välvilligt ställd fotografisk reproduktion, medan vi tala om all världens ting — och jag delar fullständigt de farhågor han hyser. Lifvets värme och skaparegeniets gnista stråla nog ej ut från denna bild i en död kopia. Men tyvärr är njutningen af den färgarmoni detta porträtt erbjuder ännu så länge ensamt förbehållen åt besökarna å »Nya salongen», och mina ansträngningar ha endast kunnat koncentreras på och utmytna uti att till Iduns sida öfverflytta formen. Sat sapientil! De som där hemma känna mästaren — och de äro många — behöfva nu blott röra en smula på fantasien för att bilda sig en föreställning om, hvad detta konstverk är som färg.

Och eftersom jag är i färd med att »konstbedöma», låt mig anförtro er en hemlighet, som tout Paris inom några dagar skall känna, men som kanske kommer såsom en nyhet till Norden: Edelfelts porträtt af Aino Achté är Salongernas »clou» i år, inom den konstnärsvärlden åtminstone.

Han har haft hundra projekt att föreviga denna sin berömda landsmaninna. Jag har sett bara något tiotal af dessa utkast, det ungefärliga antalet, som tagit gestalt på duk och i skissbok, och om man kan någonsin tillämpa uttrycket »studera sin modell», så är det här. Först hade han koncipierat henne i en antikt-plastisk pose. Han hade inspirerats af hennes liniesköna sceniska skapelse i Glucks »Alceste», och ännu ser jag här och hvar i hans atelier framskynta studier af en högtragisk scenisk kvinnogestalt med så där traditionella opera-attityder, den grekiska dräkten inramande ett pseudo-romantiskt patos, såsom operastilen eller kanske rättare regien kräver.

Men mästarens äkta konstnärinstinkt måtte ha upprest sig mot operatraditionens klassicitet. Han hade dessutom druckit allt för djupa drag ur antikens kristallklara källa för att ej inse, att den Alceste, det nittonde eller t. o. m. tjugonde seklets operainstruktion skapat, aflägsnat sig allt för mycket från ursprungsbilden för att ej verka en smula onatur eller affektation. Han började med att på Louvre rannsaka allt hvad denna ståtliga samling har af antik konst. Han köpte därefter ett verk på tre volymer, något par tusen sidor, om den antika gester, studerade igenom denna plastikens lagbok och fann, att den antika gester, sådan den presenteras på Stora Operan, icke har en enda motsvarighet i hela den grekiska och romerska klassicitetens skulptur eller måleri.

Man skulle kunna säga, att denna upptäckt är en »rude leçon» för hrr operaregissörer, och om sådant halfärdt folk kunde öfvertygas om, att de öfver hufvud taget ha något att lära här i världen, borde de skriva och be hr Edelfelt om titeln på den utmärkta boken.*

Se här till hvilka högst oväntade resultat en samvetsgrann konstnär kan lända.

Förslaget om fröken Achté i Alcestes gestalt (när detta står att läsa i Idun tituleras hon Madame Achté, ty den 6 maj stod hennes bröllop med doktor Renvall, adjunkt vid juridiska fakulteten i Helsingfors) fick sålunda hvila. Det bör kanske betonas, att det icke berodde på den utmärkta konstnärinnan, utan uteslutande på den bristfälliga operaregien, att hennes Alceste var så litet »målerisk». Men huru måla henne då? Rätt och slätt sådan hon går och står i hvardagslag, d. v. s. som parisienne. Och aldrig har en parisienne blifvit målad så intagande graciöst. Men aldrig har heller i en parisiennes gestalt uttryckts

* Just nu hittar jag den i mina anteckningar och meddelar den för att bespara herr Edelfelt besväret med säkerligen vidlyftig (?) korrespondens. Arbetet heter »Répertoire de la statuaire» af Salomon Reinach.

så mycket af själ och varmt inre lif. Ty Aino Achté har visserligen, medfödd och förvärfvad, parisiskans oupphinnliga gråce, men hon äger därjämte något, som en parisiska aldrig kan vare sig ärfva eller förvärfva, en Finlands dotters djupa, rena, varma själ.

Se nu efter, om ej Edelfelt i sitt porträtt äfven avslöjat något af denna rika guldgrufva!

Jag tror, att den skall afspegla sig i dessa vackra ögon.

På de interiörer Iduns fotograf tagit från mästarens atelier ser ni honom för resten trona i en omgivning af Achté-bilder. Han synes ha förälskat sig i denna inkarnation af den finska kvinnosjälen. Vid det ena staffliets fot står en förminskad kopia af det på salongen exponerade porträttet, enkom utförd för att tjäna till ledning vid retouchen af det fotografi Idun reproducerar. Men ni ser också en annan bild, som jag skulle vilja kalla en manlig pendant till det porträtt, hvarom här ofvan är fråga, en typisk representant, kanske den mest representativa, af Finlands manliga vilja, intelligens, hjärta, senatorn Leo Mechelin. Porträttet är måladt på beställning af Helsingfors' stadsfullmäktige, och jag är lycklig att Idun fått »förstfödsloren» till detta mästerverk, kan exponera det, innan det någon-

AINO ACHTÉ. PORTRÄTT I OLJA AF ALBERT EDELFEIT PÅ DEN NYÖPPNADE PARISSALONGEN. EFTER EN AF KONSTNÄREN FÖR IDUN RETOUCHERAD FOTOGRAFI.

sin varit exponerad. — Låt mig skriva några ord om detta porträtt!

Den varme finske patriotens bild har så ofta och i så många upplagor blifvit spridd äfven i Sverige, att de yttre dragen af denna helgjutna personlighet torde vara allmänt bekanta hos oss. Men Edelfelt har i sitt porträtt lyckats uttrycka karakteren hos denne man, till hvilken en hel nation med aktning blickar upp, på ett så fångslande

EDEL FELT VID ARBETET.

sätt, att man aldrig skulle tröttna — synes det mig — på att fördjupa sig i den samma. Rak, oböjd under årens tyngd och de nationella olyckornas hårda slag, den frie, starke mannen midt i en epok, då folket erfar den tryckande känslan af att oket lägges på dess nacke, då svagheten och missmodet smyga sig öfver äfven de manligaste sinnen, står han där och blickar frimodigt med det goda samvetet, det rena hjärtats lugn framför sig. Och hans blick ser långt, långt fram. Jag skulle vilja säga, att den går utom tiden. Men den förlorar sig ej i drömmars dimma, den tränger in i en verklighet, som kanske ligger fjärran borta, men som icke desto mindre är en verklighet, den ser in i den ljusa dag, som skall randas, när nationalitetens rätt åter skall bli erkänd och lagen ånyo intaga den tron godtycket usurperat. Det är en blick, som hoppfullt fixerar idealet, rättens och frihetens ideal.

Sålunda synes mig konstnären i denna bild ej blott ha mästerligt återgivit karakteren af en bland Finlands bäste söner, utan på samma gång ha personifierat sitt folks goda genius och därigenom ha höjt sig till en nationalsiars mission. Hans bild af Leo Mechelin är en gåfva från hans bröders och hans eget inre lifs tro åt nationen, och en bättre skänk kunde Albert Edelfelt ej gifva Finland.

Medan vi tala, ser jag den ärlige, gode patrioten lysa fram ur hans blå ögon. Han talar om hemmet på Haiko, inbäddadt i barrskogsrönnska där vid den lugna fjärden med de många holmarne, och med längtan nämner han den gamla modern, som, nu sjuk, väntar sin berömde sons hemkomst. Denna hembygdens fjärd — Kroksnäsfjärden tror jag den heter — har Edelfelt för öfrigt förevigat å en duk, som i år pryder salongen. Det är i solnedgångstimman. De röda husen i Borgå stad, fartygen i den lilla hamnen glöda i de sista strålarnes starka belysning. Stilla, sofvande ligger sjön och holmarne slumra i dess omfamning. På andra sidan midt för staden rodna furustammarne i reflexen af den sjunkande dagens stjärna. Där i dessa furors hägn

ligger Haiko gård. Det är en lyriskt vek och varm dikt till hembygden.

»Runebergs hem låg här midt öfver,» omtalar Edelfelt. »Fjärden är historisk. Ryssarne landstego här 1714»

Ryssarne! Jag hade några frågor på läppen, men jag känner den motvilja, obenägenhet eller hvad man nu skall kalla det, finnarne i allmänhet både hemma hos sig och borta hysa mot att behandla de politiska frågor, som utgöra deras bekymmer, och jag har alltid en känsla af att begå en indiskretion, ifall jag vidrör detta ämne inför dem. Det förefaller mig ungefär lika motbjudande som att inlåta mig med en människa i samtal om hans husliga angelägenheter.

Likväl är det nästan oundvikligt att två människor, hvilka sympatisera i samma punkt, ej någon gång komma att beröra den. Vi ha en gång talat om den stora landssorgen där på andra sidan Bottenhafvet, och Edelfelt gaf mig sina intryck från den fest, som hölls i Helsingfors, sedan den stora deputationen med oförrättadt ärendet återvänt från Petersburg. Så skissartadt, så enkelt han

berättade denna episod, har den dock outplånligt fäst sig i mitt minne. De tårar, som då skymde hans blick, skall jag ej heller glömma.

Man vet, huru denna deputation var sammansatt. Hela nationen, från landets högsta

om, att de talade inför historien, upprepade en hvar: »Ja, lefve Finland!»

»Hvilket motiv för en mästaress pensel!» utropade jag.

»Det är för stort för att målas.»

Han har tvifvelsutant rätt. Detta historiska ögonblick har varit för konstnären en allt för djup och rik upplevelse, för att han ej skulle känna sig vanmäktig inför ämnet. Han skulle förmodligen icke kunna tilltro sig eller de uttrycksmedel, som stå till hans förfogande, att uppfånga och återspegla den stora ande, som sväfvade öfver denna församling och denna fest. Och Edelfelt, som sträfvar så efter fördjupning, ande! Episoden ligger kanske också för nära för att framträda så fristående i fullt historiskt och poetiskt ljus, att den kan upptagas af den konstnärliga konceptionen.

Detta är däremot icke fallet med de arbeten med ämne ur sitt lands historia, Edelfelt nyligen lagt hand vid eller nu snart går att begynna. I Köpenhamn på konstindustrimuseum utställas för närvarande en serie af härliga teckningar till Fänrik Ståls sägner, afsedda för en praktupplaga, som samtidigt skall utkomma i Danmark och Tyskland, och konstnären torde komma att låta dem utställas senare i Stockholm. Jag har sett dem i mästaressens skissbok. Redan där göra de ett mäktigt intryck.

I den närmaste framtiden ligger ett monumentalt arbete framför Edelfelt, värdigt hans stora konstnärnamn och hans patriotism. Det är en serie fresker i Helsingfors universitet, och för två af dessa väggmålningar, bestämda att vara af ungefär samma dimensioner som freskerna i vårt Nationalmuseum, är han så godt som ense med sig själf och vederbörande om ämnet. Serien i sin helhet är afsedd att i bild föreviga det finska universitetets historia, och de bägge ifrågavarande skola framställa det stora festtåget vid universitetets grundläggning i Åbo 1640 med en kolossal apparat af lysande kostymer och en mängd af historiens män samt invigningshögtidligheten med Per Brahe som hufvudperson.

FRÅN DEN STORA SKOGSBRANDEN VID KRUSENBERG OCH NONTUNA I UPPLAND. J. D. THULIN AMATÖRFOTO. 1. MILITÄR OCH FRIVILLIGA SÖKA HEJDA ELDEN I EN RÖJNING I SKOGEN. 2. GATA, UPPHUGGEN FÖR ELDENS BEGRÄNSANDE, BEVAKAS AF STUDENTER OCH UPPBÅDADE.

embetsmän till den torftigaste bonde, var där representerad. En bondeman hade under veckor vandrat genom ödemarkerna där uppe i högsta nordnorden för att förena sig med männen, som gingo till tsaren. Det var en tyst fest, något som ett grafgille. Men där höjdes ett »lefve!» Och då, intet rop. Men när detta »lefve!» ljud, höjde de alla, senatorm liksom bondemannen från de fjärran ödemarkerna, handen liksom till en helig ed, och med högtidlig stämma som om de alla varit medvetna

För att utföra detta stora arbete lämnar mästaren i dessa dagar Paris, där han eljes trifs så väl, och där han, som alla det andliga arbetets män, finner en sådan arbetsfrid i sin stora, ljusa atelier öfverst vid avenue Villiers med utsikt öfver fortifikationerna och landsbygden utåt S:t Denis. Men den stora fosterländska uppgiften kallar honom till hemmet, och han lofvar att i förbifarten hälsa på sina många vänner i Sverige. Jag är viss, att de skola mottaga honom med öppna armar.

THEODOR LINDBLÖM.

PÅ VÄG TILL SANNINGEN.

DE HADE VARIT gifta i ungefär sju år. Ja, andra människor ansågo dem förstas ej gifta, men hon var hans hustru likafullt, han hennes make. Han hade en mild vårfest fört henne till det bo, han redt henne; de hade gifvit hvarandra sitt löfte att vara hvarandra trofasta makar samt att aldrig lösa de band, de gingo att knyta. Det enda, som skulle kunna upplösa deras förbindelse vore, att kärleken hos endera af dem doge. Faran häraf syntes mindre än ingen, ty de älskade hvarandra högt.

Deras fria äktenskap väckte mycken anstöt. Deras förra vänner drogo sig undan en efter annan, och andra, hvars sällskap det unga paret sökte, ställde sig fullkomligt afvisande gentemot dem.

Sårade drogo de sig tillbaka och lefde helt och hållet för sig själfva, endast mottagande besök af några af mannens mera frisinna vänner, hvilka älskade att samlas i de unga makarnes vackra, förfinade hem.

Han var docent vid universitetet och ägde stor enskild förmögenhet, hade alltid varit omtyckt af kamrater och blef nu som lärare ofantligt beundrad för sina liffulla, fängslade föreläsningar. Hon var en fint bildad ung kvinna, varmhjärtad och med en ren, nobel karaktär.

De ägde ett enda barn, en son. Han var nu fem år gammal, hade mörkt hår och djupa, klara ögon samt var en känslig, liflig och vetgirig gosse.

Hans namn var Einar, men själf kallade han sig Eje — detta blef också hans smeknamn.

Döpt var han ej, och religionen ingick ej i hans uppfostran, ty det skulle varit i strid med föräldrarnas grundsats.

»Lille Eje får inte göra så mer, ty det är orätt. Lille Eje skall försöka göra pappa och mamma glädje med att vara en snäll gosse, så att du kan växa upp till en god man,» kunde hans moder säga med sin varma stämma, då hon om kvällarna böjde knä vid barnets bädd. Och Einar låg och lyssnade med stora, allvarliga ögon.

En dag — han var då fyra år gammal — kom han in och frågade sin far:

»Pappa, hvad är 'Gud bevars'?» Docenten lade bort sin bok och såg undrande på barnet.

»Hvad menar min gosse?»

»Jo, hvad är Gud bevars?»

För att vinna tid sade den unge mannen, smekande den lilles mörka hår:

»Hvem säger så?»

»Jo, det gör både Klara och Hilma, och en gång sa' mamma det och en gång pappa. Hvad är det?»

»Det är bara ett uttryck, ett dumt uttryck.» Och då han märkte, att gossen såg otillfredsställd ut, fortsatte han: »Eje har ju också sina uttryck. — Ibland säger du 'aj, aj,' hvarför gör du det?»

»Jo, då det gör ondt.»

»Ja, på samma sätt säger pappa också Gud bevars, då han blir förvånad, men det är mycket dumt.»

»Får Eje också säga så?»

»Nej, min lilla gosse, gör ej det! Hjälpl hellre pappa att glömma det dumma uttrycket. Ejnar, pappa blir ledsen, om du säger så. Du vill väl inte göra pappa ledsen?»

Han lyfte barnet upp i sitt knä och såg på honom med sorgsna blickar.

»Eje gråter, om pappa blir ledsen,» sade gossen klagande, »men Eje förstår ändå inte Gud bevars.»

»Mitt barn, du är så liten, du kan inte förstå, hvarför pappa blir ledsen, då han hör dig säga så. Men det påminner din far om en dyster tid i hans lif. Då du vuxit upp och blifvit en stor, god man, skall pappa tala om allt för dig. Nu skall du bara lita på mig och minnas, att jag håller så oändligt mycket af dig och så gärna vill skona min lille Eje från det, som bragt sorg öfver mig.»

Han talade mera för sig själf, men hans blick och ton blefvo så fulla af smärta, att gossen blef helt beklämd om hjärtat och ropade med tårar i ögonen, att han ville »gå till mamma».

Docenten gick med barnet på armen in i salongen, där hans hustru satt.

»Solvig, sjung något för oss, vi äro inte glada, gossen och jag.»

Hon såg upp, uppfångade i en enda glimt smärtan hos dem, hon älskade, reste sig och gick med lugna, mjuka steg bort till flygeln.

Hon sjöng och spelade — idel barnsånger, först en vaggvisa, så andra liffigare, och slutligen kommo alla älsklingsvisorna — danslekarna.

»Det dröjde ej länge, förrän Eje ropade:

»O, pappa, dansa »lilla hjärtessnopp» med Eje!»

Och pappa och Eje dansade med muntra språng, medan mamma sjöng så klart och glädt den gamla visan:

»Höga berg och djupa dalar,
Här är vännen, som mig behagar,
Hej hopp, min lilla hjärtessnopp» o. s. v.

men vid 'hej hopp' lyfte pappa sin gosse ända upp mot taket och snurrade om med honom, så att han skrek af förtjusning.

Sedan Einar senare somnat i sin lilla bädd, och föräldrarna gingo ut på sin vanliga aftonpromenad, meddelade docenten sin hustru samtalen med barnet, och hvad han därvid känt.

»Alf, är du alldeles säker om, att vi göra rätt mot Eje, då vi aldrig tala med honom om sådant, som andra föräldrar berätta?» frågade den unga kvinnan med en stämma, hvari oro röjde sig.

»Ja, Solvig, jag är fullkomligt viss därom. Vi skola aldrig tvinga några åsikter på honom, särskildt inga sådana, som ej visa sig hållbara hela lifvet igenom. Då han blir större, får han ju höra allt och skall då själf välja utan påtryckning. Låt oss bara lära honom älska det, som är ädelt och godt, och förakta det låga och usla — det är religion nog.

Jag vet, hvad jag fick genomgå i min brytningstid, då det gamla murknade och störtade samman. Och sedan, hur led jag ej, innan jag åter kämpat mig till en öfvertygelse! Jag har egentligen aldrig helt öfvervunnit detta, och Ejnars ord i dag refvo upp de dystra minnena ur sin slummer. Jag vill så gärna skona min son från att genomgå en så förfärlig kris, som dessutom är abnorm och absolut skadlig. Vi måste kämpa för att värna honom och framför allt gifva noga akt på oss själfva.»

»Ja, Alf, jag vet ju, att du har rätt. Men icke dess mindre gripes jag ibland af en riktig

ångest, då jag ser honom — det är, som om jag stjal något från honom.»

Det blef en stunds tystnad, så sade den unge mannen i nästan högtidlig ton:

»Lofva mig att aldrig lära barnet något, som du ej själf tror på! Det vore att förneka det bästa inom dig, om du nedlät dig att framställa tvifvelaktiga sanningar som sanningen inför din son. Solvig, jag kan inte uthärda den tanken, att han skall genomgå, hvad jag fått göra. Låt oss lämna honom i ro!»

Den unga kvinnan svarade ej strax. Efter en stund sade hon lågt och dröjande:

»Jag vet, att från vår synpunkt sedt är detta det säkraste. Men, Alf, det är dock ett stort ansvar att uppfostra ett barn. Jag tänker ibland: »finns det då ingen möjlighet, att vi misstagit oss? Är det nu fullkomligt säkert, att vi äro på väg till sanningen? Tänk om...» Hon tillade därpå i förändrad ton: »Förresten är det bra svårt att lefva i ett land som detta och dock ställa sig utom de en gång antagna sederna och inrättningarna.»

Han svarade ej, men de sammanpressade läpparne och det djupa vecket mellan ögonbrynen vittnade om, att hans inre var i uppror.

Ett år hade gått. Einar, som nu var fem år fyllda, var en lika glad och pratsam pys som förut och tio gånger mera vetgirig. Han kunde fråga i det oändliga, och hans frågor rörde sig ej om småsaker.

»Hvem har gjort solen? Det är väl en stor lampa, hvem tänder den om morgnarna? Är det ingen lampa, hvad är det då?» sporde han. Och docenten berättade för honom om naturens underbara, eviga lagar och lät hans fantasi bära honom ut i världsrymden, visade honom afbildningar af lysande kometer och de dunstlika nebulosorna samt berättade i form af små berättelser allt, hvad gossen kunde förstå härom.

En vacker vårdag, då luften i salongen var fylld af dofter från hyacinter, konvaljer och violer och solen kastade in breda strimmar af ljus genom de höga fönstren, kom Einar springande in i rummet med flammande kinder och strålände ögon. Han tvärstannade midt framför fadren, som tillbakalutad i en bekväm stol rökte sin middagscigar, medan han lyssnade till sin hustru, som högt föreläste något ur dagens tidning. Hon lät tidningen sjunka, och de båda unga föräldrarna betraktade med ömhet och stolthet sin gosse, som lyste af hälsa och glädje.

»Pappa,» utbröt han flämtande, »nu vet jag det! Nu vet jag, hvad Gud bevars är och Herre Gud och allt, alltsamman!»

»Men Einar, har du ej glömt det där än!»

»Ack, nej då! Jag har hört det så ofta sen och mycket mer, men jag har inte vägat tala om det. Men nu vet jag det alltsamman, Stina har sagt det för mig.» Han tog ett steg närmare, såg ifrigt upp i faderns ansikte och talade så fort och otydligt, att föräldrarna knappast kunde förstå honom. »Pappa! Pappa kan tro, att Gud bevars, det är Gud. Gud, han bor uppe i himlen allra högst upp, och där är så stilt uppe. Tänk, pappa, Stina säger, att hon tror, att stjärnorna är blommor, som växer där precis som på en äng. Och där är fullt med änglar, och de har stora vingar så här,» — han bredde ut armarna — »och de kan flyga så fort, så fort som en fågel, ja, mycket fortare. Och Gud är så snäll, och om vi ä' snälla, så dör vi och får vingar och kan flyga. Är det inte roligt?» Han väntade ej på svar. »Och Gud har en liten gosse, som heter Jesus, och han födes hvarenda jul, och därför är det jul och Eje får alla sina julklappar och den vackra granen. Är det inte snällt, pappa?»

HULTMANS CACAO

har brutit väg för den svenska Cacaofabrikationen.

Dess absolut renhet garanteras, men förbrukare däraf uppmannas enträget att vid köp noga tillse, att de verkligen erhålla Hultmans Cacao och icke billigare uppblandade och förfälskade cacaoarter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning: **Hultmans Fabrikers Filial, Riddargatan 10, Stockholm.**

Nu såg han med glad förväntan upp i faderns ansikte, men dennes blick mötte ej barnets. Docenten kände en kväfvande känsla sammansnöra sin strupe, han fann sig med ens så fattig och vanmäktig, och med en liksom hjälpsökande blick såg han in i sin hustrus ögon.

Stumma sutto föräldrarna så blick i blick. Här kom det ju alltsammans, allt det de trott sig kunna hindra. Deras gosse hade själf tillägnat sig — med en liten lekkamrats hjälp — just det, som de sökt aflägsna från honom, och nu hängaf han sig häråt med hela sitt väsens glöd, och de förvirrade begreppen syntes skänka honom en djup fröjd.

»Eje, kom hit och tala om allt för mamma!» Det var moderns röst.

Ejnar skyndade fram, kröp upp i hennes knä och återupprepade sin berättelse, nu vida utförligare och därtill ökad med hans egna många gissningar och funderingar.

Docenten slöt ögonen.

Han hörde som i en dröm barnets och moderns röster.

»Hur har Gud kommit upp i himlen, har han också vingar?»

»Jag vet inte, min älskling, det är så mycket, som mamma inte vet.»

»Vet mamma inte mer än Stina. Och Stina är bara sju år!»

»Hvem har lärt Stina allt det där! Har hennes mamma?»

»Litet bara. Det mesta har Ainas skolfröken sagt, och hon säger alltid det, som är riktigt sanning.»

Så tillade han halft hviskande:

»Vet mamma, jag tror, att lille Jesus har en egen trädgård, full af de allra största stjärneblommorna. Där leker nog han och änglarna, då de inte ä' ute och flyger, men det gör de nog nästan alltid, tror inte mamma det?»

»Det kan nog hända. Men kom nu, gossen min, så gå vi ut och hälsa på kisse! Han har varit och tittat efter dig flere gånger och jamat så ömkligt.»

»Ja, låt oss gå mamma; får Eje ge honom litet mjölk?»

De lämnade tillsammans rummet.

Docenten satt ensam och tänkte. Hans hustru hade ej motsagt barnet, hade ej kunnat. Skulle han själf kunna säga till sin son: Ejnar, tro ej hvad Stina pratar, ty det är idel sagor! Skulle striden börja för hans son, medan denne ännu var ett litet barn? Skulle i det tillitsfulla barnahjärtat insås misstro och tvifvel på människors sanningsenlighet? Hvem skulle i längden draga det kortaste strået, föräldrarna eller Stinas skolfröken?

Nej, han kunde ej säga det, kunde ej utvärda se sorgen i gossens ögon, kunde ej stjåla hans ljusa rikedomar, äfven om dessa föreföllo honom, fadern, som blott oäkta förgyllning och ej rent, gediget guld. Men han ville dock påminna Ejnar om, att Stina var en sådan liten flicka och lätt kunde uppfatta fel, han borde ej blindt tro allt hvad hon sade. Sådana saker voro dessutom allt för märkvärdiga för barn att syssla med, det vore bättre att tänka på dem, då man hunnit bli stor och förständig.

Några dagar senare, då Ejnar satt mitt emellan föräldrarna i soffan i pappas eget rum, sade han det också och det i en ganska allvarsam ton.

Ejnar svarade ej till en början, utan satt helt förskräckt med nedböjdt hufvud och fingrade snibbarna af sin röda halsduk. Slutligen sade han mycket lågt:

»Blir pappa mycket ledsen, om Eje ofta talar om detta?»

»Ja, min gosse.»

Nu såg han upp med stora, tårfyllda ögon och sade i klagande ton:

»Eje tycker så mycket om Gud och lille Jesus.»

Mot sin vilja gripen af en sällsam rörelse, lade fadern armen kring barnets hals, sägande:

»Min son, tala gärna om det, du älskar! Tro hvad du vill, var blott alltid sann, Ejnar, så får du följa det, som tyckes vara ditt väsens lag. Vi skola inte binda dig, mamma och jag.»

Gossen förstod ej alls, hvad pappa menade eller hvarför hans röst lät så underlig, ej heller kunde han begripa, hvarför mamma så plötsligt reste sig och lämnade rummet.

Hans tankar hade nu kommit i helt andra spår, och nu började han prata om allt roligt, han och Stina haft ute i trädgården, hur de gräft och planterat, satt ned i jorden små kvistar och grenar, som snart skulle slå ut blad och blomma, ja, kanske det till och med skulle bli bär på dem, »till sommaren.»

Docenten jämförde den sådd, Stina nedlagt i Ejnars hjärta, med de kvistar, hon lärt honom plantera i trädgården. Så bräckligt och svagt allt detta var! Glädjande för stunden, skulle något slå rot, växa upp, gifva blomster — och frukt?

Samma dags afton, då Ejnar badat och stod klädd i sin hvita nattskjorta, färdig att lyftas upp i sin säng af pappa, sade han, utan vidare afbrytande sig midt i en mening:

»Vänta litet, pappa! Stina säger, att man skall be Gud, så får man. Hon har fått så mycket, som hon bedt Gud om. Eje skall bara be först.»

Han stod midt på golvet, leende, glad, och han höjde sina vackra ögon uppåt och sade högt och tydligt, men alldeles i sin vanliga frimodiga ton:

»Gud, var så snäll och gif Eje vingar, ett par långa, stora vingar, så att Eje också kan flyga, för det är så roligt, och Eje vill, att pappa och mamma med får vingar, så ska' vi flyga högt, högt upp i himlen. Men snälle Gud, gör mina vingar riktigt långa, och så ska' de vara alldeles, alldeles hvita.»

Stora tårar rullade utför mammans kinder, hon hade ofrivilligt knäppt samman händerna och prässade dem nu mot sitt bröst som för att dämpa den smärta, som brände därinne.

Pappa stod där så blek och böjde som förkrossad sitt hufvud.

Så hördes åter den klara barnarösten:

»Tag mig nu, pappa, nu är det slut. Eje får snart vingar, och pappa och mamma med.»

SIGNILD.

NÅGOT OM BARN OCH BORDS-SKICK.

»SKALL MAN befalla sina barn att tvinga ner sådana rätter, som äro dem motbjudande? Eller skall man laga något särskildt åt dem, då de komma hem skolhungliga till kalops eller kabiljo eller ärtpuré eller någon annan af barndomens busar i matväg?»

Intetdera, min fru! Men låt oss i alla fall dra upp en liten jämförelse mellan allmänna bruket förr och nu för att sedan välja det bästa.

I mitt barndomshem gällde den gamla regeln: Man skall lära sig äta af allt. Med huru mycket bröd och huru många salta tårar blefvo icke de fyra obligatoriska morotsbitarna i min buljong nedsväljda! Och visst var det med fasa jag såg tant Marie lägga upp sju (!) af de förskräckliga i min sopptallrik, då jag var hos henne till middag; men så kan jag också försäkra, att jag kände mig stolt, när tallriken var tömd, tack vare öfningen där hemma.

Bland min barndoms bittraste minnen i matväg är följande.

Det var en riktig ruskvädarsdag. Jag hade fått anmärkning i skolan och fullt af läxor att klarera

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: 1 Soffa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

för morgondagen. Och när jag kom hem till midnatten, stod där, till råga på allt, ett fat stufvade kålrötter på bordet.

»Usch! Kålrötter!» utbrast jag. Men följden blef den, att jag fick slå mig ned och äta en dubbelt så stor ranson som annars af rätten i fråga. Jag förklarade, att jag skulle bli sjuk. Men det hjälpte ej. Och min stora sorg för den eftermiddagen var att ha en alltför frisk mage för att kunna öfverbevisa mina föräldrar om barbarisk behandling af sitt barn.

Jag måste bekänna, att jag för min del aldrig hade ondt af den där tvångsmetoden, annat än i min föreställning, förstås. Men medlet torde dock ej vara obetingadt att rekommendera i våra dagar — och för våra magar. —

Nu skall jag berätta, hur det brukar gå till hos en ung familj, som jag känner.

Lilla Signe, som nyss börjat med »lillkatekesen», förklarade härom dagen för sin häpna mamma: »Jag tror inte Gud tycker om sill, mamma. Jag vill inte ha sill! Men jag tror, han tycker om saftsoppa!»

Och så börjar mamma tigga och be henne om att äta det allra som minsta lilla stycke af sillen. Detta varar, till soppan kommer in. —

(Det är ej saftsoppa den här gången, utan risgrynsvälling.) Och så lämnar man sillen åt sitt öde och börjar tigga för vällingen.

»Snälla, lilla Signe, ät nu en sked för pappa och en för mormor och en för moster Lotta, se'n slipper du, älskling!»

Ändtligen förmår Signe att skaffa sig små mustascher af välling för pappas skull och att röra fram och åter med skeden till ära för de andra.

Terrinen bäres ut, och ännu håller man på med att beveka den »lilla älsklingen» att förtära två skedblad. — Till slut komma plättar med sylt.

»Du skulle egentligen inte alls få smaka detta!» Gnäll från Signe: »Jag är så hu-u-ungri!» —

»Du borde ha ätit af det, som sattes för dig,» säger pappa i sträng ton.

»Men jag kan inte! Ja-ag ka-an inte!» snyftas det.

»Vi kunna ju inte låta barnet svälta. Vi måste ge henne,» säger mamma.

Och så får Signe stilla sin hunger med ett litet berg af plättar och sylt och socker. —

Exemplet är ej enastående, det talar för sig själf. Som svar på de ofvan anförda frågorna skulle jag vilja föreslå den här medelvägen:

Låt barnen äta litet äfven af de rätter, som äro dem motbjudande, för så vidt dessa icke äro af mycket ovanligt slag! Men visar motviljan sig vara ihållig, eller befinnes den vara ett naturligt försvar för barnens hälsa, så tvinga dem icke! Laga dock inga särskilda rätter efter deras smak, utan låt dem i stället för den motbjudande rätten mätta sig med t. ex. mjölk och bröd — det skadar ej för en gångs skull, om barnen äro friska. Men låt dem inte bära på läpparna de där slagorden: »Jag kan inte, jag tål inte, jag orkar inte!»

Ty de kunna fördärfva något af det, som är — »mer än maten.»

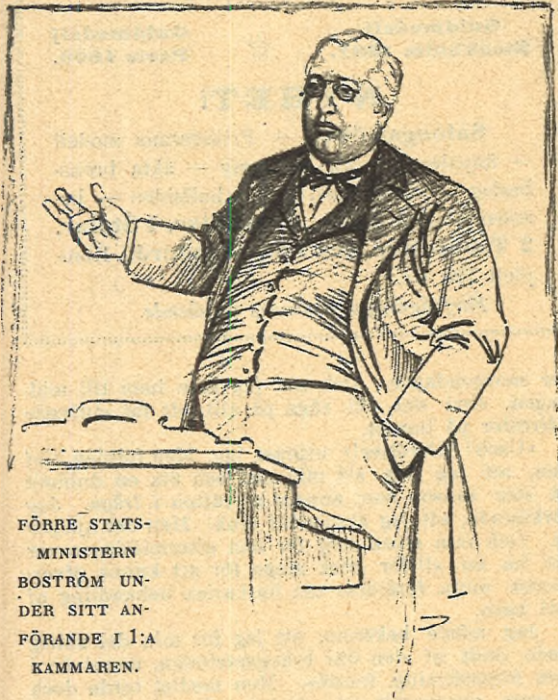
GEMMA LINDE.

För familjens ungdom

erbjuder KAMRATEN, illustrerad tidning för Sveriges ungdom, de rikaste källor till bildning, underhållning och förströelse. Den bästa födelse- eller namnsdags-gåva. Pris för helt år 3 kr. Alla nr från årets början kunna ännu erhållas.

Mussliner och Bomullstyger, nya, moderna, eleganta mönster, uti Brunkebergs Manufaktur-Magasin.

FRÅN FÖRSVARSBATALJEN I KAMMARNE.

FÖRRE STATS-MINISTERN BOSTRÖM UNDER SITT ANFÖRANDE I 1:A KAMMAREN.

DET HAR VARI LIFLIGT i vårt parlamentshus under denna riksdagsperiods sista arbetsdagar. Debatten om det stora härordningsförslaget kunde ju visserligen tänkas ha framkallat än mer dramatiska scener, om våra parlamentsledamöter varit fransmän eller österrikare. Men de »gode herrar och svenske män» äga, dess bättre, en annan uppfattning af hvad den parlamentariska ordningen kräver, och därför ha repliker ljungat och åsikter brutits mot hvarandra, utan att det minsta lilla handgemäng påkallat talmannens ingripande.

Det stora förslaget kärnpunkt var, som bekant, den ettåriga öfningstidens genomförande för våra värnpliktige, hvilken punkt ock bifallits af första kammaren. I andra kammaren gjorde sig däremot trenne förhärskande meningsriktningar gällande: den första, som yrkade på en inskränkning i öfningstiden till åtta månader, den andra, som förfäktade ett sammanjämningsförslag, utmynnande i

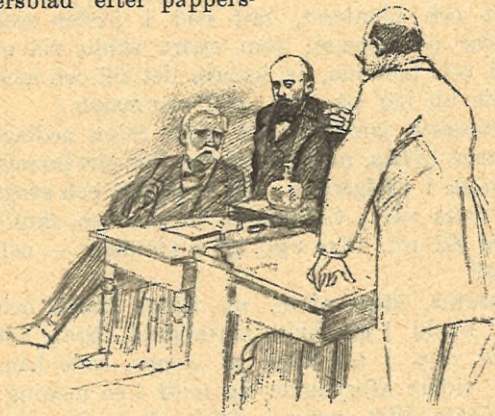

STATSMINISTERN VON OTTER TALAR I 1:A KAMMAREN. PÅ SIDORNA: STATSRÅDET WIKBLAD OCH HR E. FRÄNKEL.

tio månader, den tredje slutligen, hvilken påyrkade uppskof med hela frågan, tills den politiska rösträttsfrågan funnit sin lösning.

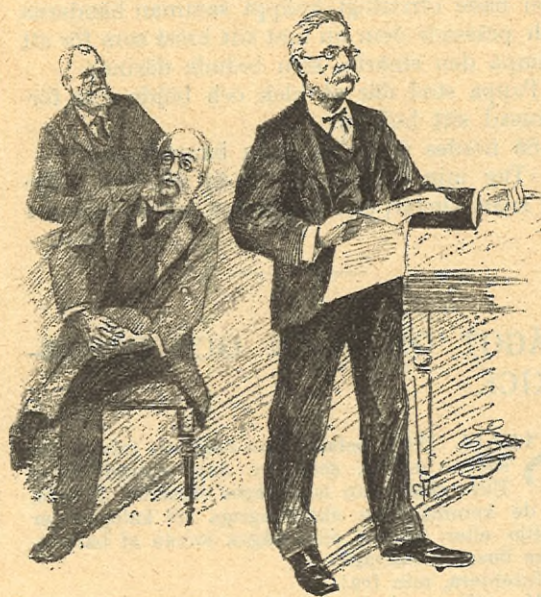
Och medan en het vårsols strålar gjort värmen i plenisalarna hart när olidlig och hos andra kammarens landtmannaparti framkallat hallucinationer om grönskande åkrar och råmande nötboskap därhemma i provinserna, ha de olika fraktionerna kört upp med både sitt tunga och lätta artilleri och bröstat af salva på salva af rena försvars- eller kompromissprojektiler.

Vi befinna oss på en af första kammarens referentläktare. Vid de små gulbetsade träskifvorna sitta referenterna och låta sina pennor rastlöst fylla pappersblad efter pappers-

HRR PATRIK REUTERSWÄRD, GREFVE R. HAMILTON OCH J. F. WESTER.

blad med de orationer, som från bänkarne därnere stiga upp mot takhvalfningen. Redaktionsbud, andlösa och varma af cyklandet i solhettan och med ansvarskänslan af de kraf, som ställas på deras snabbhet, lysande ur ögonen och gifvande sig tillkänna i de refben, i hvilka de målmedvetet placera sina uddiga armbågar, störta oafbrutet in och rycka till sig manuskript, med hvilka de hasta till de väntande sätтары i Klara tidningskvarter.

HRR WALDÉN, BENEDICKS OCH CHR. LUNDEBERG.

Det råder en infernalisk trängsel däruppe på referentläktaren, så att nög få de därvarande pressmännen ganska klart för sig, hvad »påtryckning» vill säga.

Och Iduns båda tecknare, hrr Hjalmar Ene-roth och Tycho Ödberg, sedan! Huru ha de icke, med pennor och skissböcker i högsta hugg stundom blifvit ryckta ned från skapar-glädjens himmel af knuffar och stötar, så att de präktigt uppdragna konturerna till en krigs-

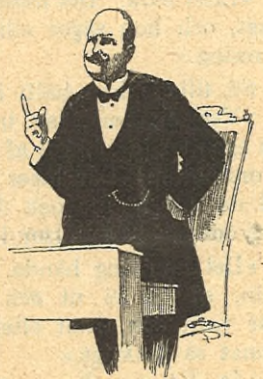
FÖRRE UTRIKESMINISTERN GREFVE DOUGLAS.

minister eller socialdemokrat blifvit idel rebusar och fått göras om igen.

På åskådarläktaren härskar en mera kontemplativ stämning. Där sitta åtskilliga af societetens och diplomatiens damer, viftande med solfjädrar och doftande af fin parfym. De småle intresserad, när förre statsministern E. G. Boström stiger upp och myndigt samt med en tillsats af robust ironi uttalar sin förkastelsesdom öfver sammanjämningsförslaget. Och de äro tillstädes med hela sin sympati, när generaldirektör, Wieselgren nobelt och varmt och med graciösa handrörelser häfdar, att, då det gäller afgörandet af »två lika berättigade intressen, kan man ingenstädes komma utan kompromiss. Vi kunna ej säga 'sic volo, sic jubeo', utan vi måste nöja oss med att göra det bästa vi kunna.»

Här frasar det bifall i damernas sidendräkter, och deras lockiga hufvuden luta sig tillsammans som i gemensam förstälse.

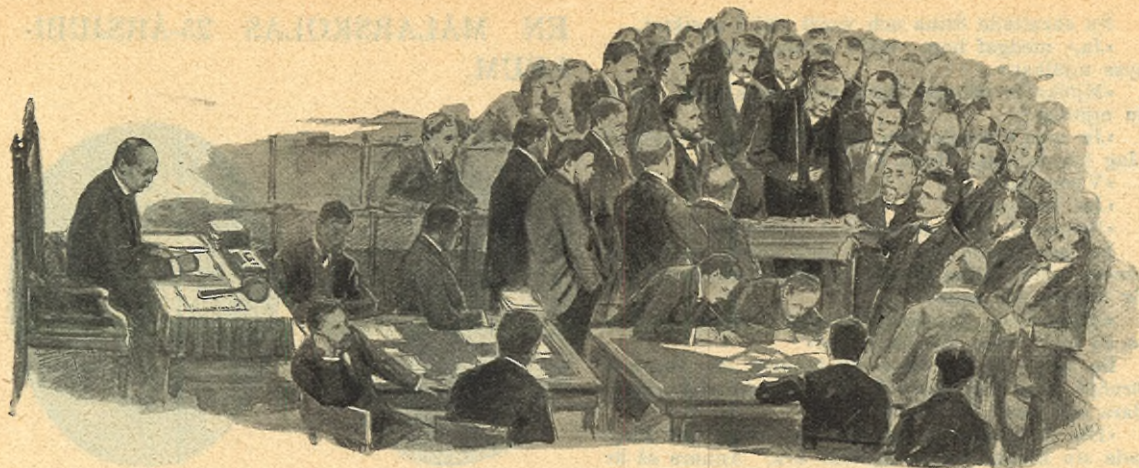
I andra kammaren är trängseln på referentläktaren ännu större och åskådarläktarnes bänkar tätt besatta.

ÖFVERSTE K. G. BILDT.

KRIGSMINISTERN CRUSEBJÖRN TALAR I 2:A KAMMAREN. VID SIDAN: FINANSMINISTERN GREFVE WACHTMEISTER.

S. A. HEDIN TALAR I 2:A KAMMAREN.

Det hörs på sorlet från de folkfyllda riksdagsbänkarne, att stridbara element sväffa i luften. En Brantings, en von Friesens, en Hedins stämmor gå som breda strömfåror genom det öfriga talets mer eller mindre lugna vatten, man bildar små grupper här och hvar på bänkarne och utbyter meningar, och under allt detta gassar solen allt hetare genom fönstren och referenters och protokollskrivares pennor ila raspande allt

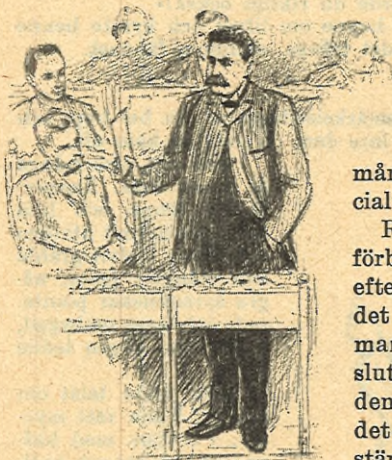
SIXTEN VON FRIESEN.

ifrigare öfver papperen. Efter trenne mödofyllda dagars förhandlingar fattade andra kammaren beslut i principfrågan klockan 1 på natten till torsdagen. Voteringen stod mellan hrr Hjelmérus', Lindblads och Nylanders förslag om åtta månaders öfningstid för alla värnpliktige samt hrr Anderssons i Nöbbelöf m. fl:s uppskofs-förslag. Det förra segrade öfver det senare med 119 röster mot 108.

J. HJELMÉRUS.

Då första kammaren bifallit regeringens förslag om 12 månader, förestår alltså nu sammanjämkning mellan kamrarnes beslut, hvilken möjligen kan resultera i åtta månader för infanteriet och trängen samt 12 månader för specialvapnen.

HJALMAR BRANTING.

Regeringen har förbehållit sig att efter pröfning af det väntade sammanjämkningsbeslutet afgöra, om den kan acceptera det såsom en fullständig lösning af härordningsfrågan. Det särskilda utskottets blifvande sammanjämkningsförslag lär icke kunna motses förrän mot slutet af denna vecka, och sedan det inkommit, förestå i kamrarnes nya debatter. När detta läses, är således »vår stora fråga» näppeligen ännu definitivt afgjord, men efter hvad man kan döma tycks en afsevärd seger — om ock icke till fulla den utsträckning, som regeringspartiet och de längst gående försvarvännerna hade önskat — vara gifven för det mäktiga nationella kraf, som heter ett tidsenligt, betryggande försvar för vårt dyra fosterland!

J. A. SJÖ I LINNERYD.

En ny roman af Amanda Kerfstedt

den framstående, allmänt uppburna författarinnan, börjar införas i Iduns romanbilaga från och med nästa veckas nummer. Den nya romanens namn är: »REFLEXER», och vi äro övertygade om, att det själfulla arbetet med sitt egendomligt spännande motiv i högsta grad kommer att fångla våra läsares intresse.

HANS ANDERSSON I NÖBBELÖF.

KNAPERBACKEN. EN LITEN SKAPELSEHISTORIA. FÖR IDUN AF ERNST WESTERBERG.

(FORTS. FRÅN N:R 19.)

KALLE HADE nog sett råg förr, men aldrig sådan, tyckte han. Och det var väl därför, att denna var hans egen, frukt af hans svett och möda, af hans slit och släp sent och tida. Han gick gärna rundt om den lilla nybrutna åkerlappen, som inte ens fått ordentliga diken, han såg och han njöt, han väjde ett och annat ax i handen och nästan smekte sin bugande råg. Men så skändes han och tittade ef-

LEKTOR P. P. WALDENSTRÖM.

ter, om någon såg honom. Men hvem skulle se honom här?

Potatisåker åter var Stinas öga. Hon hade tagit den på sin lott, grävt och bökat och gödlat på bästa sätt, innan de satte ner ett par kappar potatis, som Nergårds-mor gifvit dem. Och den gick till. Små gröna blad stucko yrvakna upp ur den sandblandade mulden, de växte i höjd och omfång, de drucko dagg och sol, ljus, badade i regn emellanåt, och på eftersommarn gingo de i blomröda och vita blommor. Stina var kanske inte så känslig och inåtvänd som far, hon var mera

PROFESSOR S. BOETIUS.

munter och yster och högröstad. Men glad var hon öfver sitt verk och kunde en dag inte längre hålla fingrarna. Hon gick och petade försiktigt undan litet jord för att se, hur det stod till därunder.

»Ajo, skapligt nog!
»Har du sett mina potatisar?» sporde hon Kalle.
»Har du sett rågen, du?» tyckte han tillbaka.
Och så logo de som ett par små barnungar.
»Jo, jag var och titta i dag,» bekände hon, »och det var allt potatis under. Små ännu förstas, men

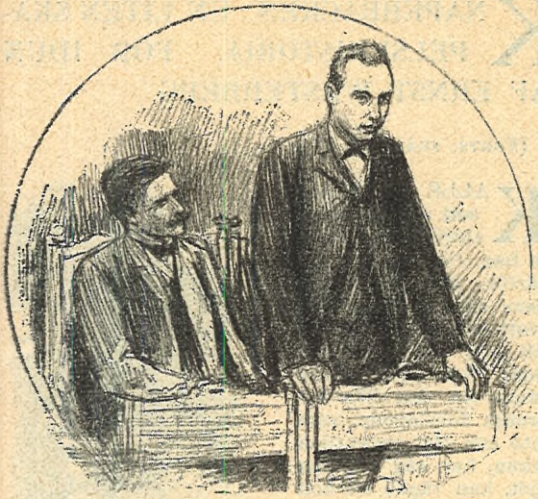
PEHR PEHRSON I TÖRNERYD.

PÅ 2:A KAMMARENS ÅHÖRARLÄKTARE: PRINS BERNADOTTE, ÖFVERSTE NYBLEUS, KAPTEN RUDENSCHÖLD, FRIHERRINNORNA VON OTTER, RAPPE, VON KREMER, STATSRÅDINNAN CRUSEBJÖRN M. FL.

FINANSMINISTERN GREFVE WACHTMEISTER TALAR I 2:A KAMMAREN.

GREFVE H. HAMILTON OCH HR JOHN OLSSON.

liten blir väl stor. Jag tror det blir god potatis, hon sa så, Nergårds-mor.»

Och far instämde. Kunde han göra annat! Då han tog till lien var det med ett visst vemod. Nändes han skära ner den vackra rågen? Han stod en stund och såg ut öfver det lilla böljande fältet, så högtid, då de åto eget bröd i egen stuga. Och Stinas potatisland hade gifvit en härlig skörd, stora, knöliga och mjöligena potatisar, som rakt smälte i mun. —

Så att nog var där lön för möda. Men mera och mera skulle de hacka och gräfva, större och bördigare skulle deras tegar bli, buskar och blom-mor skulle de ha invid stugan, diken och stängsel och — ett litet fähus.

Åh, det var mycket att göra än i Knaperbacken!

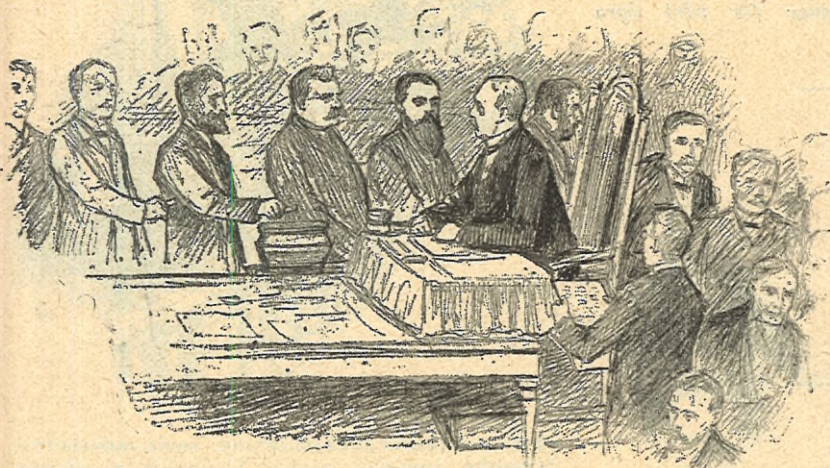
Stina hade sett illfundig ut några dagar och gått och småskrattat för sig själf. Hon hade allt någonting i faggorna.

En morgon gick far till skogen på hygge — han måste arbeta åt andra med för att få en styfver — och hon neråt bygden, till Nergårds. Då hon åter-vände, ledde hon en ko med sig, en vacker, brun-glänsande ko med hängande jufver och krökta horn. Denna installerades i det nyligen af gammalt tim-mer och bräder uppförda fähuset, ett litet krypin bredvid logrucket — ty ett ruckel var det allt än så länge — foder lades för henne och Stina gick till sina sysslor, lätt om hjärta och lätt på fot.

Hvad far skulle bli flat!
Vid kvällsmålet stod där en mugg mjölk på bordet, ljum, mustig mjölk, alldeles nymjölkad, tycktes det.

Kalle tittade i muggen och såg på Stina.
»Har du varit och fått mjölk?» sporde han. Eljes drucko de mestadels vatten från en källa, som de gräft längst ner i täppan.

Han tog muggen och drack, men ställde den hastigt ifrån sig.
»Nymjölkad!» sa han.

DEN AFGÖRANDE VOTERINGEN I 2:A KAMMAREN KL. 1 PÅ NATTEN.

Nu skrattade Stina och vardt röd i ansiktet.
»Ja,» medgaf hon. »Och nyslad med! Jag har nyss mjölkat!»
»Mjölkat?» utbrast Kalle med stora ögon. »Har du mjölkat?»
»Ja men,» mente hon, glad öfver hans bryderi.
»Jag har mjölkat våran ko.»
»Våran ko?»
»Ja! Brunros!»
»Brunros? Har du mjölkat Brunros?»
Nu steg Kalle opp. Det gick nästan rundt för honom. Men Stina skrattade igen, öppnade dörren för honom och sade:
»Kors, hvad du blir förskräckt! Skulle vi inte ha en ko? Kom ska du få se!»
De gingo de få stegen till fähuset, där Brunros förnöjd stod och idislade och vände sina stora, klara ögon mot de inträdande.
»Här är Brunros,» presenterade Stina och klap-pade sin kossa. »Hon mjölkar bra. Annars så är det Nergårds ko, vi ha tagit den »te fors» bara. Jag har inte kallat litet, innan mor gaf med sig. Men nu tror jag nästan, att vi få köpa henne fram-deles. Få se då!»
»Kors!» sa Knaper-Kalle. »Brunros och jag äro gamla bekanta. Men att du inte sa nånting åt mig, Stina!»
»Nej, jag ville öfverraska dig,» mente hon munt-tert.
»Och det gjorde du riktigt också!»
Och han tog henne om lifvet och kysste henne midt på mun i det trånga, skumma fähuset.

Det vardt bemärkelsedagar af, en hel hop, och den minsta var inte den, då prästen kom dit.

Men det gick många år innan dess. Knaper-Kalles täppa och lilla äga hade hunnit utvidga sig, diken blifvit gräfdade och stängsel resta, nå-gra syrénbuskar planterade och logen ombyggd, innan den dagen tedde sig.

Man hade talat om Knaper-Kalle rätt myc-ket, i början med huf-vudrunskningar och axel-ryckningar, sedermera med ett visst förtroende och slutligen med någon-ting, som närmade sig beundran. Det var allt bra gjordt ändå! Tänk, hvad backen var hård och tarf! Hur han hade sett ut! Och hur han nu såg ut! Det hade varit arbete där vid lag, det begrepo de, och kanske mera än någon trodde.

Det var inte att undra på, att slikt kom ut i bygden, fast det gick sakta. Och så fick prästen höra talas därom också, och som han själf var en arbetsam karl, som inte var alldeles obekant med hacka och spade — han hade en vacker trädgård, som han själf brutit i en stenbacke — så beslöt han att hälsa på i Knaperbacken och se sig om ett tag.

Vägen var rätt lång och sista biten svår att ta sig fram på. Det bar rakt upp i skogen, och prästen trodde till en början, att han gått galet. Men så glesnade träd och buskar, han kom öfver en gammal falsk träbro, som ledde öfver en graf eller ett stort dike, och nu såg han stugan uppe i backen.

Då han nått fram, ställde han sig vid gårds-gårdshörnet nere vid käl-lan och tittade in. Nog såg han, att där var röjdt och odladt och iordning-ställdt, att där växte säd och potatis och gräs, men då han ej varit där förr, så såg han det hela i alla fall inte med de rätta ögonen. Fast han kunde då begripa, då han lät blicken hvila på terrän-gen omkring, att det inte blifvit sådant det var af sig själf.

Prästen fortsatte upp till grinden, öppnade och steg in.

(Forts.)

EN MÅLARSKOLAS 25-ÅRSJUBI-LEUM.

AUGUSTA PETERSON.

EMMA NORDBERG.

FRÖKNARNA Augusta Peterson och Emma Nordberg, de bägge förestånderskorna för den välkända konst- och målarskolan Biblioteksgatan 5 i Stockholm firade härom dagen 25-årsdagen af sin skolas tillvaro och blefvo därvid föremål för en enastående hyllning af minnesgoda vänner från när och fjärran, hvilka som elever åtnjutit den för-träffliga undervisningen i deras atelier eller på annat sätt kommit i beröring med de båda älskvärda kvinnorna.

Vid den lilla festlighet, hvarmed den betydelsefulla dagen firades, uppvaktades skolans båda af-hållna lärarinnor af forna och nuvarande elever, som festligt klädt lokalen vid Biblioteksgatan och till jubilarerna öfverlämnade en gåfva af 1,000 kr. i en textad pärm. Telegram och lyckönskningar hade äfven ingått i mängd från Sverige och Finland, och verser upplästes. När Idun aflade sin visit i de båda konstnärinnornas trefna hem, doftade det där af all vårens blomster, och knappt fanns en fläck, där ej Floras vackra barn inkräktat plats.

Det var en sann glädje att för en stund dröja i detta artistiska hem med dess hundratals delikata små konstverk i glas- och porslinsmålning, läderplastik, akvarell och oljefärgsmålning, etsning i glas och målning m. m., hvilka lärarinnorna själfva eller deras elever utfört i oljemålnings- eller porslinsate-liern, från hvilken senare vi meddela en liten bild.

Fröken *Augusta Peterson* är född i Tammerfors, Finland, och dotter till fabriksägaren Thomas Peterson och hans hustru, Johanna Fredrika Lindberg. Redan som barn visade hon stor artistisk begä-fning, och då hon åren 1872—75 studerade vid slöjd-skolan i Stockholm, fick hon de amplaste beröm af både lärare och skolans dåvarande direktör. År 1876 antogs hon till lärarinna för konstflitskolan i Helsingfors och associerade sig samma år med frö-ken Emma Nordberg.

Fröken *Emma Nordberg* är norrländska, född i Nordingrå församling i Västernorrlands län och dotter till kontraktsprosten, filosofie doktorn Jonas Nordberg och hans hustru Brita Christina Ulander. Mellan åren 1872—76 studerade äfven Emma Nord-berg vid Stockholms slöjdskola och utmärkte sig där liksom väninnan genom sin framstående arti-stiska begåfning, hvilket föranledde skolans före-ståndare att föreslå de båda unga damerna att till-sammans upprätta en finsk målarskola — ett för-slag som de då betraktade såsom ett skämt, ehuru det sedan visat sig, att deras lärare haft en viss profetisk blick, då de verkligen år 1876 upprättade en målarskola i Helsingfors, hvilken sedan fortgick i fem år.

År 1878 flyttade de båda konstnärinnorna till Sverige och inrättade här den välkända målarskola, till hvilken nu vid 25-årsfesten så många tacksamma tankar, så många hjärtliga lyckönskningar från när och fjärran flugit hän.

FRÅN VÅRFESTEN OCH WENNERBERGSHYLLNINGEN I UPPSALA. FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

1. STUDENTERNA NEDTÅGA TILL STATIONEN FÖR ATT MOTTAGA WENNERBERG. 2. WENNERBERG TRÄDER UT PÅ STATIONSTRAPPAN. 3. SÅNGARNE STÄMMA UPP »VÅRT LAND!». 4. WENNERBERG TACKAR VÄSTGÖTA NATIONS FANBÄRARE. 5. WENNERBERGS EKIPAGE LÄMNAR STATIONEN. 6. SÅNGARNE AFTÅGA EFTER STUDENTKONSERTEN I UNIVERSITETS-HUSET. 7. WENNERBERG LÄMNAR KONSERTEN. 8. PROFESSOR WARBURG I »GÄSTIS' HÖRNA». 9. UNDER KAFFEKONSERTEN I GÄSTIS' TRÄDGÅRD. 10. GUNNAR WENNERBERG TALAR TILL STUDENTERNA PÅ VÅRFESTEN I BOTANISKA TRÄDGÅRDEN. (PÅ STOLEN BAKOM: »LUNKAN».) 11. UNDER WENNERBERGS TAL. 12. WENNERBERG BÄRES PÅ »GULLSTOL» AF STUDENTERNA. 13. VERNER VON HEIDENSTAM TALAR TILL STUDENTERNA. 14. SKÅLEN FÖR DAMERNA. 15, 16, 17. GRUPPER OCH PERSONNAGER BLAND PUBLIKEN: UNIVERSITETSKANSLER GILLJAM, LANDSHÖFDING BRÅKENHJELM, ÖFVERSTELÖJTNANT ARSENIUS, STATSRÅDET WENNERBERG, BIBLIOTEKARIEN AKSEL SANDERSON (»LAXEN») M. FL.

»SYTTENDE MAJ» I KRISTIANIA. FOTO FÖR IDUN AF N. SKARPMOEN. 1. KOMMITTÉNS ORDFÖRANDE ADVOKAT LOUS ÖFVERLÄMNAR TORDENSKJOLDSMONUMENTET TILL KRISTIANIA KOMMUN. 2. KVINNORNAS RÖSTRÄTTSTÅG SAMLAS PÅ NYTORVET.

UR DAGSKRÖNIKAN.

VARFESTEN I UPPSALA har städse haft för-mågan att värma känslor och sinnen, hvarje gång den vecklat ut sina standar under Odinslunds susande löfhvalf och låtit studentkörernas klas-siska melodier tona i Carolinabacken till den på-nyttfödda naturens ära. Och särskildt ha dessa festligheter vunnit varm genklang i den kvinnliga ungdomens bröst, hvarför en hel vår af unga damer vid den tiden plägar resa dit från kringliggande trakter och fylka sig i hvitmössornas led.

I år har Uppsala värfest varit af högtidligare och oförgätligare art än eljes genom den utomordentliga hyllning, som universitetsungdomen ägnat Gunnar Wennerberg med anledning af att 50 år förflutit, sedan hans dikteykel »Glutarne» först utgafs från trycket.

Den gamle barden, som så varmt och snillrikt i ord och toner skildrat 1840-talets Uppsala och i mäktiga hymner eldat Sveriges folk till fosterlands-kärlek, mottog då en ur tusentals hjärtan gående hyllning för den rika insats hans ande gjort i svenskt kulturlif.

Den osedvanligt stämmingsrika festen, som nu är ett minne blott, finnes återgifven i vårt dags-nummer medels en serie bilder, som ge våra läsare ett godt begrepp om högtidligheterna.

»DEN SYTTENDE MAJ» i Kristiania hade i år sina högtidligaste ögonblick, då Tordenskjolds-monumentet, under strålände solsken och i närvaro af kronprinsen, regeringen, stortingsmedlemmarne,

officerare och för öfrigt en väldig människomassa, ättäcktes å Tordenskjoldsplatsen.

På slaget kl. 1 anlände kronprinsen, som på sin väg från slottet hälsades med jubel af människomassorna, hvilka öfverhöljde honom och hans vagn med konfetti. Sedan en festkantat, komponerad af J. Selmer, utförts, höll amiral Börresen i varma, liffulla ordalag invigningstalet, hvarefter kronprin-sen gaf tecken till ättäckning med orden: »Låt nu täckelset falla för en af landets ädlaste söner, för sjöhjälten Tordenskjold.» Under salut från fäst-ningen och de i hannen liggande fartygen blottades därpå den vackra statyn. Därpå öfverräckte kron-prinsen till statyns skapare, målaren och bildhug-garen Ender, S:t Olafsorden, hvarefter han under samma ovationer som under färden från slottet återvände dit.

DE NORSKA KVINNORNAS RÖSTRÄTTSTÅG i Kristiania, som i år vann stor tillslutning, åskåd-liggöres å en af våra bilder i dagsnumret. Framst i tåget bars en hvit fana med inskription: »Allmän rösträtt också för kvinnor!»

Tåget, som utgjordes af medlemmar från en mängd kvinnoföreningar, drog fram genom staden och in på Tordenskjoldsplatsen, hvarest fanorna planterades framför Tordenskjoldsmonumentet. Där-efter hölls tal och afsjüngos några sånger.

ETT POSTHOTELL. De dagar äro för länge se-dan svunna, då största delen af vårt postverks personal utgjordes af mer eller mindre barska f. d.

kaptener och majorer och väderbitna diligenspostil-joner. Den ökade samfärdseln har gifvit postverket en annan personal och järnvägarnas tillkomst har bl. a. skapat de resande postfunktionärerna, hvilka till arbetsrum hafva bantågens gula postkupéer. Efter hand ha vid vissa järnvägsknutar uppstått hela små postkolonier af tjänstemän och vaktbe-tjante, hvilka där »ligga öfver», som termen lyder, eller med andra ord hvila ut en dag eller ett dygn efter det ansträngande arbetet å tåget.

Det är från en dylik plats, Laxå stationssam-hälle i Nerike, som vi i dag bringa en bild. Den visar en nyuppförd byggnad, uteslutande afsedd att härbergera de talrika postfunktionärer, som hafva Laxå till öfverliggningsort.

Byggnaden, som är den första i sitt slag i vårt land och som i dagarne tagits i anspråk af dem, för hvilka den är afsedd, är uppförd af Laxå tomt- och byggnadsaktiebolag, som förhyrt densamma till postverket på 20 år. Den innehåller öfver 30 rym-liga och luftiga boningsrum jämte samlingslokaler för tjänstemän och vaktbetjante och är försedd med centraluppvärming och andra moderna be-kvämligheter. En närliggande byggnad är inredd till varmbadhus m. m.

Att det nya posthotellet ej kommer att stå tomt, förstår man, ty sammanlagda antalet resande postfunktionärer, som uppehålla sig i Laxå under loppet af ett dygn, uppgår till närmare 60.

PINGST.

DET VAR PINGSTAFTON. Dagen hade varit klar och solig och så där ångande varm, som den kan vara ibland om försommaren. Solen lutade åt väster, det började svalka på, och trädens skuggor blefvo längre. Det doftade af björk, af hägg och syren, lärkorna drillade i skyn, det sjöng

DET NYA POSTHOTELLET I LAXÅ.

och surrade öfverallt, hela skapelsen andades nyväckt lif och glädje.

Plötsligt hördes en sång, som öfverröstade fåglarnas. Det var en klar människostämma, som sjöng en munter visa. Det prasslade lätt mellan björkarna, och snart syntes en ung, smärt flicka med lätta, dansande steg gå fram på den mossiga skogstigen. Hon såg så glad och strålade ut som själfva våren, och den hastiga gången hade framkallat rosor på hennes kinder. Hon var iklädd en ljus bomullsklädnad, som vackert stack af mot skogens grönska, och den hvita tyllhatten hade åkt ner i nacken och lämnat det mörka, lockiga håret obetäckt. O, hvad här var härligt i skogen! Och hvad det kändes skönt att vara hemma efter två hela års bortovaro, att få vara barn igen och ingenting annat, inte behöfva tänka en tanke på gårdagen eller morgondagen, på lektioner eller läxor, bara njuta i fulla drag af det ljufva närvarande! — Där nere var bäcken, bredvid hvilken det brukade växa vilda luktvioletter. Elsa sprang ned för backen med lätta steg för att söka sina älsklingsblommor. Violdoftan slog emot henne. Se där växte de som förr i stora ljusgredelina klungor. Hon lade sig på knä och plockade en stor bukett af dem för att sätta dem i sitt skärp. Då fick hon höra ett fläsande bakom sig och såg en stor, lurfvig raphönshund komma emot sig.

»Se Bell, käre Bell!»
Hunden hoppade upp på henne och hade så när kastat omkull henne i sin förtjusning att återse sin vän och lekkamrat. Hon klappade om honom och lät honom slicka sina händer samt öfveröste honom med smeknamn.

Men hunden kom inte ensam, utan strax efter honom kom hans herre, en ung man i ljusa sommarkläder och halmbhatt, ägare till den närbelägna herrgården Hult. Han åskådade en stund leende scenen framför sig, sedan sade han:

»Nu, fröken Elsa, börjar jag bli riktigt afundsjuk på min hund, nu får fröken lof att hälsa på mig också!»

Elsa reste sig hastigt upp vid hans ord. — »Åh, var det ni också, herr Åkesson. Jag såg bara Bell.»
»Ja, jag märkte det,» sade han skrattande, i det han skakade hand med henne. — »Välkommen hem i alla fall! Det är länge sedan vi sågo hvarandra. Fröken har varit vida omkring, hör jag, både i Paris och London?»

»Ja, det tror jag det, och blifvit mäktiga lärd, skall ni tro,» och därvid skrattade hon, så att de hvita tänderna lyste. »Men vet ni, jag tror inte, att solen lyser så klart på något annat ställe på jorden som här hemma, och ingenstans är det så vackert. Jag passar bestämt inte för stora städer och sällskapslif, det blir så dödande i längden; deras teatrar, konserter, baler och alla sådana där »nöjen», hvad de äro fattiga mot naturen! Tacka vet jag naturen, där känner jag mig alltid hemma, där är jag glad och fri.»

Herr Åkesson stod och såg på henne och tänkte på hvad hon såg älsklig ut och hvad det klädde henne att bli så där liflig. — Då han inte sade något, fortsatte hon:

»Det känns dubbelt skönt att vara hemma, när man en tid varit ute i världen och blifvit knuffad och illa medfaren. Här hemma känner jag igen hvar ett ansikte jag möter, hvarenda stuga och mina egna kära skogar och ängar. Jag skulle vilja kyssa hvarenda liten trasvarg jag möter, jag älskar dem allihop.» — Hennes åhörare drog på munnen och såg ut, som om han ämnat säga något, men hejdade sig. — De gingo tillsammans framåt stigen, som fört dem ur skogen och nu följde bäckens krökningar, där den brusande och skummande störade sig ned mot sjön, hvilken låg lugn och klar som en spegel framför dem. På andra sidan hade de prästgårdshagen, där oxarna just nu släpptes på bete öfver hälgan och strax började att anställa förödelse bland bullerblomster och majblommor.

»Men,» — fortsatte Elsa — »jag bara talar om mig själf. Nu måste ni berättas mig om allt möjligt. Ni har allt blifvit litet blek och mager, tror jag.» — »Hjärtasorg,» sade han och tog på sig en högtidlig min.

»Åh, det tror jag ändå inte, det vore inte likt er. Men hur mår tant och hästarna och Jäger och alla?»

»Tack, de äro alla sig lika. Kanske mamma blifvit litet gammal, sedan fröken såg henne sist, hon börjar att se illa. Fröken Elsa får lof att snart komma och hälsa på sina vänner vid Hult!»

»Ja, det vill jag visst det. Vet ni, jag blef så glad, när jag fick se Bell.»

»Inte när ni fick se mig?»

TYSKA KRYSSAREN »NIOBE» OM 20 KANONER, CHEFSFARTYG FÖR DEN ESKADER, SOM I DAGARNE GÄSTAT GÖTEBORG.

»Jo, det förstås,» sade Elsa och rodnade.

»Ja, jag vet inte, hvad jag skall tro,» sade han skrattande, »en annan gång tar jag inte Bell med mig, när jag går upp åt skogen; har jag då tur att möta fröken Elsa, så kanske ni ser mig bättre, och det blir jag, som får ett så där varmt mottagande.» — Men plötsligt blef han allvarsam: »Ni är er alldeles lik, fröken Elsa, och jag, som fruktade, att stora världen skulle tjusa er för mycket, draga er bort från oss, jag menar från ert hem och från den lilla värld, i hvilken ni lefvat förr, där ni tillbragt er barndom. Men nu ser jag, att min fruktan var grundlös, att ni är alldeles samma lilla, ystra, glada landflicka, som jag kände och... och...» Han kom inte längre, utan såg blott på Elsa så underligt varmt, att hon med ens kände sig riktigt ängslig till mods; hon tyckte hon måste springa sin väg från honom, hon tordes inte vara kvar längre.

För att dölja sin förlägenhet böjde hon sig ned och klappade Bell, som gick bredvid henne, rätade sig därpå upp och sade kort: »Jag får lof att gå hem nu, det är visst sent. Godnatt, herr Åkesson!» I detsamma kände hon, att hon kanske gjort honom ledsen. Litet dröjande kom det: »Vill ni ha de här?»
»Tack!» Det glimmade till i hans mörka ögon, när han tog emot hennes blommor. »Godnatt då!» Han stod och höll hennes hand. »Och nu blir fröken hemma hela sommaren?»

»Jaa då, hela långa sommaren!» Därvid såg Elsa honom in i ögonen, hon kände sig nu fullkomligt obesvärade igen och började så skratta alldeles omotiveradt och så smittsamt, att han måste skratta han också. — Så skildes de.

Elsa vandrade hemåt med snabba steg den kortare vägen öfver ängen. Hon kände sig så lätt och lycklig som svalorna, hvilka hvinande genomkorsade rymden i alla riktningar, under det de än sänkte sig på sina svarta, spetsiga vingor så nära marken, att de nästan snuddade vid den, än blixtnögt höjde sig så högt i skyn, att man bara såg en liten svart prick högt, högt uppe.

Nära prästgården mötte Elsa en liten linhårig flicka, som barfota traskade i landsvägsdammet. »Goddag liten!» BARNET såg förvånad på den ljusklädda fröken, som hon inte kände, och neg.

»Hur mår din mamma?»

»Tackar bra.»

»Vill du ha' en slant?»

Elsas hjärta var så öfverfullt af lycka, att hon måste dela med sig därpå, hon ville se andra glada också.

Hon tog upp sin börs och lade en blank tjugufemöring i den lilla, smutsiga näfven. Flickan såg leende och undrande än på Elsa och än på slanten, neg därpå och rusade upp mot stugan i backen, men vände sig ett par gånger om och såg efter den snälla fröken, som gjort henne så rik.

Elsa öppnade grinden och gick genom allén upp mot prästgården, hennes kära hem. Det låg där så fridfullt, omgifvet af blommande syrenhäckar. På gården stodo de väldiga kastanieträden som ett par drabantier och ståtade med sina gulhvita, praktfulla blommor. Narcisser och tulpaner stodo i sitt flor, gården var nykrattad, det var helgdagsstämning och hälgdagsfrid öfver det hela.

Nu började också kyrkklockorna ringa till helgsmål, förkunnande att pingst, »hänryckningens tid», var inne.

B. M.

LITTERATUR.

TVÄNNE MÄRKESARBETEN I KONSTHISTORIA.

REDAN TILL sistlidne jul förelägo de båda arbeten afslutade, hvilka vi nu, ehuru sent, anse oss böra här i ett sammanhang omnämna. De voro hvar för sig alltför viktiga för att inordnas bland den vanliga, ofta ganska summariskt anmälda jullitteraturen och alltför intressanta, för att man skulle nöja sig med endast ett flyktigt genomgående af desamma. Nej, hade man en gång »satt handen till plogen», så kände man just ingen lust att se sig tillbaka, eller m. a. o. hade man en gång börjat fördjupa sig i dem, så nöjde man sig ej, förr än man grundligt genomläst dem från första sidan till den sista. Tyvärr hafva vi först helt nyligen haft tillfälle afsluta denna läsning. Den har emellertid beredt oss den angenämaste förströelse, och det är under intrycket härpå vi velat hänleda våra läsares uppmärksamhet på de båda verken, om det ock på grund af det strängt anlitade utrymmet måste bli rätt knapphändigt.

De båda äsyftade arbetena äro *De bildande konsternas historia under nittonde århundradet af Georg Nordensvan*, utgifvet på Hugo Gebers förlag, och *Konsthistoria af Carl G. Laurin*, utgifvet på P. A. Norstedt & söners förlag. Båda äro ganska omfattande och rikt illustrerade, det förra 456 sidor stor imperialoktav med 208 illustrationer, det senare 648 sidor vanlig oktav med 535 illustrationer. Medan hr Laurin uppdragit en så vidt möjligt kortfattad öfversikt af hela den allmänna konsthistorien har hr Nordensvan däremot inskränkt sig till att skildra ett mindre skede af densamma, nämligen det senast förflutna århundradets.

Hr N. har alltså kunnat tillåta sig något större utförlighet i sin skildring, och dock har han ingensstädes låtit förläsa sig att medtaga några oväsentligheter på det hufvudsakligas bekostnad eller förfallit till onödig vidlyftighet. Man kan med ett ord ej gärna erhålla en intressantare och kunskspråkare ciceron inom konstens värld än Nordensvan. Vi nämnde härofvan ordet *förströelse*. Ja, sådan skänker i rikaste mått här äsyftade arbete. Det hör ingalunda till den förströelseläsning, som man tager till för att döda tiden, och som i allmänhet ej lämnar någon behållning efter sig; nej, det är ett arbete, som man, sedan man lärt känna detsamma, åter och åter söker upp, viss som man är om, att den tid, som ägnas däråt, medför både njutningsrik förströelse och kunskspråk behållning. I lätt kåserande stil gör förf. oss närmare bekant med olika länders konst och olika skolors utveckling under det gångna århundradet. Och man förtrötts aldrig, utan följer honom så gärna. Man får veta allt eller nästan allt och behöfver ej befara, att några viktigare frågor förblifva obesvarade. En annan egenskap, som gör, att man med trygghet öfverlämnar sig åt hr Nordensvans ledning, är, att han förefaller vara fullt opartisk. Han ser och framhåller såväl den ena som den andra konstnärrens både fel och förtjänster, denne må nu tillhöra hvilken skola som helst, och han gifver som oftast öfvertygande skäl för sin uppfattning. Hårtill kommer, att han skildrar konstföreteelserna ej endast i och för sig, utan äfven i samband med tidehvarfvets öfriga kulturella och sociala strömningar, hvarigenom skildringen varder mera helgjuten, än den eljes skulle bli. Illustrationerna äro valda med synnerlig omsorg och belysande för de olika konstnärerna och konstriktningarna.

Mycket skulle nog ännu kunna sägas om detta märkliga arbete, men det knappa utrymmet lägger, som sagdt, hinder i vägen härför. Säkert är emellertid, att hr Nordensvan genom detsamma rest sig ett beständande minne som konsthistoriker. —

Hr Laurins konsthistoria har likaledes stora förtjänster. Att inom en sammanträngd ram gifva en öfversikt af konstens hela historia från äldsta tid till nu och att göra det med klarhet och reda på ett lättfattligt sätt, är en rätt kinkig sak. Och dock är allt detta nödvändigt, om man genom ett sådant arbete skall kunna hoppas väcka en större allmänhets intresse för konsten. Enligt vår åsikt har förf. skilt sig från sin uppgift med stor berömmelse. Trots den knapphet i behandlingen, som ämnets rikedom och omfattning betingat, för att arbetet ej skulle svälla ut alltför mycket, har framställningen ingalunda blifvit torr, utan företer i ett populärt språk en åskådlig och en liflighet, som ej förfela att fångla läsarens intresse. Och om man också möjligt kan finna, att förf. väl utförligt be-

handlat de senaste årtiondenas konsthistoria i jämförelse med de flydda århundradenas, så är ju denna lilla oegentlighet både lätt förklarlig och lätt förlätlig, då säkerligen både förf. och läsaren mest intressera sig för den närmast liggande tiden.

I ett sådant arbete som hr L:s konsthistoria, där texten måste sammanträngas, ofta till det yttersta, är ett godt och rikhaltigt illustrationsmateriel af synnerlig vikt. Detta har förf. och tydligen insett, och det sätt, hvarpå han gjort sitt urval, länder honom till synnerlig berömmelse, på samma gång det gör hans bok än mera populär.

Har ni ett bibliotek, litet eller stort — låt ej dessa båda arbeten saknas i detsamma! Har ni intresse för konst, så har ni naturligtvis redan lagt er till med dem, och saknar ni dylikt intresse, så väckes det och stärkes genom dessa verk. Läs då först Nordensvans' bok om konsten i det senaste århundradet och ni skall därigenom nog och få håg att stifta bekantskap med flydda århundradens konst. Och häri kan ni ej få en lättfattligare och bättre hjälpreda än Laurins konsthistoria.

Till sist bör nämnas, att de båda framstående förläggarfirmer, som utgifvit nyssnämnda arbeten, ej skytt några kostnader för att gifva dem en värdig och pryddig utstyrelse.

F. Hbg.

KUNGL. TEATERN gaf i förra veckan åter »Valkyrian» med fru Lindberg för första gången i Sieglindes parti. I dramatiskt hänseende ger fru L. en god framställning, men i vokalt kommer hon naturligtvis ej upp emot sin företräderska i partiet, fru Östberg. Som Siegmund fick man höra en debutant och, egendomligt nog, på tyska språket, nämligen hr Acel Nordqvist, som till vår ärade förste hofkapellmästare. Hr N. har idkat sångstudier i utlandet och där inöfvat detta parti på tyska, men lär ej hafva uppträtt på scenen förr än nu. I betraktande häraf måste man erkänna, att debuten var ovanligt lyckad. Hr N. har en stark och ganska omfångsrik tenorstämman, hvars klang dock behöfver förädlas för att bli riktigt tilltalande. Spelet röjde synnerligt goda anlag och stod i verklig samklang med musiken. En stundom märkbar osäkerhet i intonationen torde lätt kunna bortarbetas. Högst ovanligt är det emellertid, att en debutant väljer ett så fordrande parti för sin debut och på det hela taget lyckas så väl därmed. Titelpartiet sjunges fortfarande med framgång af fru Strömberg, som särskildt gör sin entré med valkyrieropen merlajant. Dock kräfvades ännu, att partiets tolkning mera fördjupas, för att det helt skall komma till sin rätt.

Fru Jungstedt och hr Elmblad voro hvar i sin stad förträffliga som Fricka och Hunding och finga liksom de förutnämnda sin del af aftonens bifall. Största bifallet tillföll emellertid hr Forsell, hvilken sades denna afton uppträda för sista gången å k. teatern. Det vore verkligen ledsamt, om detta rykte skulle besanna sig. Hr F. har otvivelaktigt gjort k. teatern stora tjänster både genom sin talang och genom sin arbetsamhet, och han kommer genom sin afgång gifvetvis att lämna ett stort tomrum efter sig. Han torde emellertid själf vara skulden till, att hans ställning vid k. teatern blifvit ohållbar. Den ton, hr F. anslagit både mot förmän, kamrater och mot pressen, har blifvit för hög, och däraf kunde hela institutionen komma att lida, ifall det finge fortvara. De betydligt stegrade gageanspråken från hr F:s sida lära och ha spelat in. Både för hans egen och k. teaterns skull vore det emellertid önskvärdt, att en ny öfverenskommelse på skäligen villkor och under nödiga hänsyn parterna emellan kunde komma till stånd.

I måndags uppfördes »Carmen» med fröken Edström för första gången i titelpartiet. Fröken E., som förut haft endast smärre partier att utföra, öfverraskade här med en i alla afseenden god prestation, såväl i vokalt som dramatiskt hänseende. Hennes ganska klangfulla mezzosopran har betydligt utvecklats och till god del frigjorts från det tjocka halsljud, som förr besvärade densamma. Visserligen går hon i sitt spel efter en berömd förebild, men man finner och här och där en viss själfständighet. Det hela verkar säkert och genomtänkt. Fröken E. och hr Herold (don José) skördade lifligt bifall.

SVENSKA TEATERN. Det har sagts och skrivits, att fru Johanne Dybwads framställning af titelrollen i »Kameliadamen» vore en prestation, lika gripande som en Sarah Bernhards eller en Eleonora Duses och af lika hög konstnärlig halt, och för vår del äro vi gärna villiga att instämma i denna visserligen ganska höga värdesättning. Ty en mer genial scenisk uppenbarelse än fru Dybwads i Marguerite Gautier har väl näppeligen tillförne skådats å svensk scen. Och sällan — kanske aldrig — har i svensk teatersalong en sådan rörelse framkallats hos åskådarna, som då de tragiska scenerna i Dumas' skådespel den ena efter den andra afvecklades kring den figur, som fru Dybwad gaf lif och anda. Och då ridån föll efter sista aktens gripande dödsscen, blef det tyst en lång stund... men så brast bifallstormen lös, blef till en den hjärtligaste och mest storartade hyllning åt den norska skådespelerskan.

VASATEATERN. Den sista premiären för säsongen å denna scen har varit Charles Lecocqs drastiska operett »100 jungfrur», välbekant för äldre teatervänner från Södra och Mindre teatrarne. Musiken komma vi väl ihåg: den är graciös och lekande som allt lätt musikgods från den tiden,

HYLIN & C^{OS}

FABRIKSAKTIEBOLAG

—KONGL. HOFLEVERANTÖR.—

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

12 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 18

A. T. 64 69.

A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

då glansen från den offenbachska solen ännu dröjde kvar öfver det njutningslystna Paris. Och texten? »Ja, den behöfver man inte ha reda på,» som en parkethabitué uttryckte sig. »Galenskaperna får man i alla fall i sig, tack vare Strömberg.»

Och det är sant. Texten är så godt som öfverflödig. Det är bara de agerandes putslustighet man skall taga fasta på. Och hr Strömbergs komik har man som i en liten ask — hrr Ringvalls och Schückers också, för resten.

För öfrigt är fru Meissner en aldeles förtjusande Gabrielle, som sjunger andra aktens valsduetter med mycken aplomb, och de många jungfrurna se klädsamma ut i palmers och lianers skugga.

MATINÉ gafs i söndags i Musikaliska akademien af Sällskapet för kvartettsångens befrämjande. Första afdelningen, som utfördes af kvartettsångarförbundet under hr Ullstedts anförande, upptog en intressant serenad af Berwald, Myrbergs anslående »Röster ur skogen», Widéens friska Dalmarsch, hvilken måste omtagas, samt Peterson-Bergers ypperliga »På fjället i sol», en verklig liten pärla bland kvartetter. Andra afdelningen sjöngs af en mindre studentkör under ledning af kand. Lundgren. Här anslag mest Sjögrens målände och briljant genomförda »Vårluft», hvilken också måste omtagas. Sista afdelningen utfördes af de förenade körerna samfaldt under dr Kulls bepröfvade ledning. Den upptog en fosterländsk sång »På vakt» af dr Kull, en anslående serenad af Kallstenius samt en liflig bacchanal af Widéen. Vid matinéns början upptändes af den samfaldade kören, då konungen, sällskapets höge beskyddare, inträdde, kungssången och »Vårt land», hvilka af den talrika publiken åhördes stående, liksom och den Wennerbergska hymnen »Hör oss Svea», som utgjorde matinéns slut- och glansnummer.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 26 MAJ—1 JUNI 1901.

Söndag (Pingsdagen). Klarbuljong med vermiceller; kott lax med hummersås; stekta morkuller med sallader; sparris med rödt smör; snöpudding.

Måndag (Annandag Pings): Soppa på murklor; inkokt sik med skarpås; gödkalfstek med legymer; apelsingelé med mandelberg.

Tisdag: Kottletter af kokt kött med ärtor; saftsoppa med skorpor.

Onsdag: Kall kalfstek med potatissalad; rabarberkräm med mjölk.

Torsdag: Ärtor med fläsk; gräddmunkar med sylt.

Fredag: Rullbiff med potatis; filmjölk med pepparkakor.

Lördag: Stufvade abborrar med potatis; majzenkräm med mjölk.

RECEPT.

Snöpudding (f. 6 pers.). 2 del tunn grädd, 50 gr socker 1 half stång vanilj, 4 äggulor, 4 del tjock grädd, 40 gr biscuit.

Beredning: Den tunna grädden, sockret och vaniljen få koka, tills grädden fått vaniljsmak. Äggulorna tillsätts en i sänder under stark vispning, och krämen får sjuda öfver elden, tills den tjocknat, då pannan afllyftes, och vispningen fortsättes, tills krämen är fullkomligt kall. Den tjocka grädden vispas därefter till hårdt skum. (Skummet bör vara så hårdt, att man kan taga gräddmassan i en klump, hvarvid noga tillses, att intet tunt får medfölja.) Den kokta krämen och grädden röras tillsammans och lägges hvarfals med de sönderstötta biscuiterna i vattensköljd form med tätt lock. Formen nedsättes i sönderkrossad is och 2 lit. groft salt. Isen och saltet bör ligga under, omkring och öfver formen i 6—7 tim. Puddingen uppstjälpes och garneras med biscuit.

Apelsingelé (f. 6 pers.). 2 tredjedels lit. vatten, 250 gr socker, saften af 1 citron, saften af 8 apelsiner, 2 äggulor, 20 blad gelatin, 4 msk. vatten.

Beredning: Gelatinet spolas med kallt vatten och upplöses i fyra matskedar varmt vatten. Citronen torkas, skalet afrives mot sockret, och saften urkramas. Sockret, citron- och apelsin-

saften, vattnet, samt det upplösta gelatinet vispas öfver elden, tills blandningen kokar. Då tillsätts de helt lätt uppslagna äggulorna, och efter ytterligare ett uppkok hålles geléet i en uppspänd silduk (föret urviden i hett vatten), och får själfrinna i en med kallt vatten urspolad form. När geléet stelnat, uppstjälpes det och garneras med apelsinklyftor.

Kottletter af kokt kött (f. 6 pers.). 3 hg. kokt, finhackadt kött, 1 hg. benfritt oxkött, 1 hg. benfritt kalkkött, 1 halft hg. späck, 1 ägg. 1 o. ett halft kkp. gräddmjölk, 2 msk. stötta skorpor, 1 msk. fint hackad portug. lök, 1 tsk. smör, 1 tsk. salt, 1 half tsk. hv. peppar, 1 half tsk. ingefära.

Till stekning: 2—3 msk. smör.

Beredning: Ox-, kalkkött och späck males tre gånger genom köttkvarn samt blandas därefter med ägget, gräddmjölken, den i 1 tsk. smör frästa löken och kryddorna till en vanlig kötttärs. Det kokta och finhackade köttet till-

sättes och allt sammanblandas väl. Af färsen formas små kottletter i form af hjärtan, hvilka hastigt stekas i smöret. Om så önskas kunna kottletterna först stekningen penslas med ägg och beströs med stötta skorpor. De serveras med brun sås.

Gräddmunkar (f. 6 pers.). 2 tredjedels lit. tjock grädd: 5 rågade msk. hv. mjöl, 1 msk. vatten.

Till pannan: 1 msk. smör.

Beredning: Grädden vispas till hårdt skum. Det siktade mjölet och vattnet tillsättes alternativt. Munkpannan upphettas långsamt och smörjes. Till hvar munk tages omkring en matsked af smeten. Munkarne gräddas vid stark värme öfvanpå spisen. De serveras med sylt.

Rullbiff (f. 6 pers.). 1 kgr benfritt oxkött (fransyskan), 1 half tsk. hv. peppar 1 half msk. salt 1 rödlök. 3 msk. smör, 1 lit. buljong eller vatten.

Sås: 1 half msk. smör, 1 msk. mjöl, köttsty, 1 del tunn grädd.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten. Det skäres därefter till en större aflång skifva, hvilken beströs med peppar salt samt den skalade och fint hackade rödlöken. Köttet hoprullas och ombindes väl med snöre, föret doppadt i kokande vatten samt brynes i smöret. Kokande buljong eller vatten påspades och köttet får steka omkring 3—4 timmar. Under stekningen bör den ofta påspådas och öfveröas med buljongen. Såsen beredes enligt allmänna regler för såsen.

Majzena-kräm (f. 6 pers.). 5 kkp. oskummad mjölk, 1 half vaniljstäng, 2—3 msk. socker, 3 fulla msk. majzenamjöl, 3 äggulor.

Beredning: 1 kkp af mjölken ut-

röres med sockret och majzenamjöllet. Den öfriga mjölken uppkokas med vaniljen. Afredningen röres och krämen får koka 5 min. Krämen afllyftes och de uppvispade äggulorna nedrörs. Vaniljen upptages och krämen slås upp i vattensköljd form. Då den är fullkomligt kall, uppstjälpes den och serveras med mjölk eller saftsås.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinor öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Åro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

Nr 249. Jag är en ung, moderlös flicka, som aldrig eller rättare sagt högst sällan är ute i sällskap. Därför fattas mig mycket i bildning. Jag är äfven tyst och sluten. Hvad bör jag göra för att få ett gladare sätt och humor. Vore så innerligt tacksam, om en moder ville gifva mig ett godt råd,

En Tvål

som trots all konkurrens på grund af sin goda kvalitet oupphörligt vinner ökad spridning är

Henrik Gahns
Äkta Aseptin-tvål.

Göteborgs Kex & Biscuits

Wafers:
Melange-, fine fruits,
Opera-,
Soiré-
rekommenderas.

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM

Specialaffär för Damartiklar

STOCKHOLM.

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:

18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

18 GÖTGATAN 18.

29 DROTTNINGGATAN 29.

KONTOR och LAGER:

18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

Göm annonsen!
Det är bra att veta, att Kautschukstämplor, Sigill, Visitkort, Korta varor m. m. erhållas bäst och billigast hos **JOHN FRÖBERG, Finspong.** Illustr. prisk. gratis, ej franko.

N:r 256. Kan någon upplysa om, hvar Collinska teatersällskapet i n. gasterar? Mary-Anne-Turistdoktor.
N:r 257. Hvar bör ett turistapotek innehålla?
N:r 258. Vill moster Emma eller någon annan säga, hur man skall väfva trefliga gardiner till en veranda, mål-lad i gult och blått?
N:r 259. Huru rengöras blusliv af sammet, som efter kort tids användning blifvit solkiga?
N:r 260. Vill »Olga», »Karla Röner» eller någon annan ge mig ett godt råd, hur jag skall ordna ett trefligt rök-bord med tillhörande piphängare, som jag tänkt öfverrasa min man med.
N:r 261. Hvar i Södermanland är Zan-derska skolan belägen, och hvem förestår densamma?
N:r 262. Är det någon idé att låta min son, som genomgått 5-klassig pe-dagogi, gå igenom Chalmerska institu-tet i Göteborg? Hvar fordras för att vinna inträde?
N:r 263. Vill någon gifva mig orden till en sång, som börjar så här: »Se purpurskyn vid västerns bryn, som båd-ar att solen går upp»
N:r 264. Kan någon gifva mig anvis-ning på ett af de bästa massageinsti-tut i Stockholm? Hur gammal bör man vara, hur dyr och hur lång är kursen? Kan man efter genomgåendet af en sådan kurs vara säker på en framtids-plats?
N:r 265. Huru ordna en 1½ års gammal gosse, så att den blifver hälsosam, praktisk och ej allt för dyrbar? Pysen har hittills legat i vagn.
N:r 266. Hvilken foderväxt är för-delaktigast att odla i norra Sverige och Finland för frötägt och försäljning af frö?
N:r 267. Önskar veta, om andra häf-tet utkommit af det arbete, som behand-lar svenska växters nytta och använd-ning af H. J. Agnér; det första behandlar växter för medicinska ändamål.
N:r 268. Hvar skall man vända sig för att få köpa mindre snidade saker, t. ex. djur, eller andra föremål åt barn — likaså smärre svarfvade föremål (modeller)?
N:r 269. Hvar får man köpa grönt chartreusepulver?
N:r 270. I ett af denna tidnings

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
f. d. Joh. Aug. Lindell & Söner.
— Kongl. Hofleverantör. —
Möbler i alla moderna stilsorter. Möbler i renässans, rococo, Louis XVI och empire.
Skicklig möbeldarkitekt. Måttliga priser. Vid inrättande af nytt hem eller ombildande af gammalt inbörda alltid ritningar och kostnadsförslag från
Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik, NORRKÖPING.

fäster mer vikt vid erhållandet af ett tyst rum och vegetabilisk diet, då jag är vegetarian. Vill ej bo på landet, utan hos en familj, som tillbringar som-maren i Lausanne. Huru förfara med reseflekterna? Kunna dessa sändas som fraktdogs? Huru i så fall arrangera det med tullen?
Iduns 10-åriga prenumerant.
N:r 274. Huru kokas och färgas äpple-marmelad? Hvar köpes färgerna?
N:r 275. Kan någon upplysa mig om, huru jag skall kunna få mitt pianino blankt och skinande igen? Det finnes matta flammor, som uppkommit däri-genom att rummet blifvit hastigt uppe-laddat, då det varit kallt. Har gnidit pianinet med sämskskinn, men det hjäl-per ej.
Musikvän.
N:r 276. Huru tvättas bäst de nu så moderna broderierna af kulört tvätt-silke på hvitt tyg?
Full-rill.
N:r 277. Vore tacksam för uppgift å någon salva, lämplig att efter tvätt-ningen ingnidas å hy, som lätt blir skroflig och fjällande. Skall samma an-vändas både morgon och afton?
N:r 278. Kan någon säga mig, hur och hvar jag skall få tillträde till spi-ritistisk séance? Jag vet, att här i Stockholm gifves sådana, men jag har ej bland mina bekanta någon, som in-tresserar sig för spiritismen.
Beundrande.

No 4711
Eau de Cologne
(blå och gul etikett).
Den är den äkta, starkaste, var-aktigaste, mest uppriskande och stärkande.
Försäljes af alla välsorterade par-fymhandlare.

likadant, som hon skulle gifva sin egen dotter.
Västgötajänta.
N:r 250. Om någon person, som läst »Romola» af George Eliot, och som äger äger psykologisk omdömesförmåga, skul-le vilja lämna en framställning af den karaktär man kan antaga, att förf. haft för afsikt att teckna i »Hjältinnan», skulle detta hälsas med glädje och tacksamhet af
Lisbeth.
N:r 251. Hvilken betydelse ha danser-na på en danstillsättning? Första dan-sen är ju artighetsdans, men sedan?
Siske.
N:r 252. Skulle vilja ha beskrifning på någon treflig national- eller fantasi-dräkt, helst med mörkrödt plysch- eller yllellif.
Landtflicka.
N:r 253. Huru få bort en senknöl, som jag fått på vänstra handen i handle-den? Den kan klämmas ned, men kom-mer tillbaka. Är manne operation be-höflig eller vådlig?
Helmi.
N:r 254. Nämn någon badort i Sve-rige, där en nervsjuk lärarinna, skulle kunna uppehålla sig någon tid och skö-ta sin hälsa billigt?
Lärrarinnan.
N:r 255. Vill någon, som vistats i Norge sommardag, gifva mig anvisning på någon treflig plats därstädes, där jag och min familj skulle kunna slå oss ned en del af sommaren, och där man kan erhålla full inackordering för fam-ilj, bestående af herre, fru och 3 småtingar. Vill ej gärna vara vid något sanatorium. Hvar kan ungefärliga in-ackorderingspriset per person och må-nad belöpa sig till? Hvilken månad är den angenämoste där? Är under hög-sommaren värmen så stor, att man kan begagna bomullskläder?
Agneta.

novembernummer — troligen af 24 no-vember — rekommenderade »tacksam» en pasta. Pate Epilatoire, såsom verk-samt medel mot generande hårväxt. Kan »tacksam» verkligen garantera för detta medels ofelbarhet? Vore mycket tack-sam, om ni i så fall ville uppgifva adress, under hvilken bref med ytterli-gare förfrågningar kunde träffa er. Jag har nämligen användt medlet och fun-nit, att det onda förvärrats i stället för tvärtom. Detta så snart jag håller upp med behandlingen.
En af de många.
N:r 271. Vet någon, om man här i Sverige lyckats uppföda några tropiska fåglar, t. ex. astrilder, amandiner, väf-vare eller finkar. Några små artiklar om dessa fåglar ha ju varit synliga, och i »Hjälpredan» har ju uppmanns till uppfödning af dessa fåglar som en inkomstkälla, men ännu har ei angifvits, att något uppfödningssök lyckats.
Intresserad.
N:r 272. Jag har i julkapp erhål-lit en stor färgläda med färger och glas, afsedda för så kallad Chromo-målning men någon bruksanvisning med-följer inte. Skulle någon vilja ge mig några upplysningar om hur jag skall använda mina färger? Kan jag använ-da vanliga fotografier till att lära mig på?
Meta.
N:r 273. Jag ämnar i vår på en eller par månader resa till Schweiz. Hvilken är genaste vägen? Hvar tages natlogis, vill ej resa med nattåg. Upp-gif godhetsfullt några lämpliga, ej dyra hotell. Det lär finnas »kristliga här-bergen». Huru få reda på dem? Var af den godheten uppgif några goda, ei alltför dyra pensioner i Lausanne. Jag

SVAR
[ENHVAR af Iduns läsarinna uppmannas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all-tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltstgörande besvarat det stör-sta antal frågor, komma vi som en upp-muntran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden-skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.]
N:r 112. Om ni vore er muntligen eller skriftligen till Fredrika Bremerför-bundets byrå, tror jag ni får tillfreds-ställande upplysningar och råd om i hvilka tidningar ni lämpligast bör an-nonsera.
Olga.
N:r 114. Kan rekvireras från Wilh. Beckers färghandel på Malmstorgsgatan, Stockholm, och kan då sändas pr post.

Begär mönster af våra vår- och sommarnyheter.
Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, Louisine, Chiné, Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr meter.
Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygera tullfritt och franko till bo-staden.
Schweizer & Co, Luzern (Schweiz.)
Siden-Export

Hvilken **Järnmedicin** bör jag använda för min blodbrist och svaghet?

Hvarför?
Därför att de bästa utlåtanden kommit det till del afven af
SVENSKA LÄKARE
och därför att sicco-preparater äro hållbara äfven om sommaren därjämte närande, fullständigt lösliga och utan obehaglig smak samt därför att priset står i skäligt förhål-lande till mängden af Hæmoglobin (den verk-samma beståndsdel); ty vid köp af Sicco-kapslar erhålles 6 gångr och af Sicco 10 gångr mer Hæmoglobin än vid köp af Capsuloids. Här om Professor Carl Th. Mörner i sitt utlåtande om Sicco bland annat: — Dessa Sicco-preparater utgöra en förstklassig vara, väl lägnad för användning i praxis, och om Sicco-kapslar: Vid köp af dessa kapslar erhålles 10 gram Hæmoglobin för 1 kr. 13 öre, man jämföre t. ex. de s. k. Capsu-loids, för hvilka motsvarande siffror d. v. s. priset för 10 gr. Hæmoglobin belöper sig till 6 kr. 10 öre! En ask Sicco-kapslar innehåller 100 st. och kostar 3 kronor — Sicco-kapslar erhålles å alla apotek i riket och böra ej förväxlas med Capsuloids.

5 ting att minnas 5
under
Pressens vecka i Stockholm:
1:o. Torsdagen den 23 Maj kl. ½ 2 e. m. högtidlig invigningsfest å k. teatern efter ett omväxlande program.
2:o. Torsdagen den 23, fredagen den 24 och lördagen den 25 kl. ½ 7 e. m. stora idrotts- och folkfester i Idrottsparken.
3:o. Festföreläsningar å tre af hufvudstadens teatrar efter program och å tider, som framdeles komma att meddelas.
4:o. Tisdagen den 28 kl. 7—12 e. m., onsdagen den 29 och torsdagen den 30 kl. 12—12 e. m. stor marknad i gustaviansk stil å k. tea-terns samtliga lokaler.
5:o. Fredagen den 31 kl. 9 e. m. som avslutningsfest: stor operamaskerad å k. teatern.

DESSERT-GELÉE, Smultron
DESSERT-GELÉE, Citron
DESSERT-GELÉE, Ananas
DESSERT-GELÉE, Vanilj.
Häraf tillredes, utan annan tillsats än varmt vatten, en klar, särdeles delikat efterrätt, som dessutom har den stora förtjänsten att ej kosta mer än c:a 10 öre portion. Den har och vunnit odeladt erkännande af alla som pröfvat den.
Till salu hos specerihandlande i Stockholm och landsorten.
Aktiebolaget Tekniska Fabriken Röda Korset.

Nyinkommet lager
af F. H. AYRES, London,
världsberömda Lawn Tennis-artiklar, Rackets, Bollar Nät och Stolpar, Racketpressar och Fodral m. m.
Krocket, Badminton m. fl. Sommarspel.
Fotbollar, Gymnastik och Idrottsartiklar,
Hängmattor, Turistsångar, Flaggor,
Sofsäckar, FISKREDSKAP.
GEORG A. BASTMANS Sportmagasin
Stockholm, Kungsträdgården.

JOH. LUNDSTRÖM & Co.
Stenkol, Cokes
Anthracit
Varumärke. **Carré-Briketter.** Varumärke.
Rikst. Kontor:
4 27 22 Skeppsbron 22 A. Tel. 22 88
22 20 5 Strandvägen 5 60 19
20 12 1 Parmmätaregatan 1 61 98

Örebro

Ett-öres Kringlor

rekommenderas.

och röres flitigt under kokningen, tills det blir hårdt. Kan provas genom att hålla några droppar på en tallrik eller ett knifblad. Groft hackad eller skuren mandel lägges, innan det hårdnar.

Olga.
— Sirapsknäck. 1/2 liter god, brun sirap hålles i en smord panna, som sättes på icke för stark glödel. När sirapen blivit något varm, lägges en tesked finstött ingefära och lika mycket kanel. Man rör flitigt om, och aktar på det noggrannaste, att icke sirapen blir vidbränd. När den något kokt samman, doppar man en pappersremsa i knäcken och blöter den sedan i kallt vatten för att se, om knäcken stelnat till hårdhet. I annat fall fortsättes kokningen, och profningen med en pappersremsa upprepas. Några korn renad pottaska tillsättes, om man så vill, och till sist lägges, när knäcken är nästan färdig, groft hackad mandel efter tycke och smak och äfven finskurna pomeransskal. Knäcken upphålles i krusade pappersformar och förvaras i varmt rum.

Karla Rönne.
Nr 121. Har ni inte lust att bli trädgårdsmästare eller bokbindare? I båda dessa yrken har ni god nytta af att vara praktisk.

Tordis U-a.
— Har ni ei tänkt på bokbindareyrket? Eller trädgårdsskötsel? Den senare gifver god inkomst och sysselsättningen därmed skänker förströelse.

Welleda.
— Skulle ei Elsa ha lust bli fotograf eller hårfrisörka? Eller försök med ett hembageri eller strykinrättning.

Karla Rönne.
— Mitt råd ni genast följa bör, ty det helt visst er lyckta gör. Er lär att laga praktiskt mat.

Samt lägga sirligt upp på rat, Er lär en skjorta sy och stryka. Samt att servetter vackert bryta. Och stoppa strumpor fort och väl. Så har ni sedan stora skäl. En friare att vänta.

Ty alla herrar tänka, En dylik tös är monstervinna. Hvars hjärta snart vi vilja vinna. Mester Emma.

Nr 122. Tekniska skolan i Malmö är indelad i 3 årskurser. I första årskursen kommer man in, om man har fyllt 15 år, samt utan inträdesexamen, om man har flyttningensbetyg från 5:te klass i allmänt läroverk, eller om man genomgått 5:te klass med godkända kunskaper i matematik, svenska, historia och geografi. Inträdesafgift är 10 kr samt terminsavgift 10 kr. Därtill kommer 5 kr. i terminen i form af skadegörelsepengar, hvilka återfås vid terminens slut, om man ei anställt skada

Stomatol- * * * *

* * * Tandpulver,

Stomatol- ~ ~ ~ ~

~ ~ ~ ~ Tandpasta,

äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen.

H. M:t Konungens Hofleverantör.

å någon af skolans tillhörigheter. Läroämnen äro: matematik, fysik, kemi, beskrifvande geometri, verkstadsarbete, frihandsteckning, lineärteckning, svenska, tyska och engelska. Höstterminen börjar den 1:sta sept. och slutar den 18 dec., vårterminen den 15 jan. samt den 1 juni. Undervisningen börjar kl. 7.15 f. m. och räcker till kl. 2.30 e. m. undantagandes 1 1/2 timmes frukostlöf. Årskurserna äro delade i tre linjer; byggnadsfacket, maskinfacket och kemifacket. God inackordering kan erhållas för 45 kr. i månaden. Tillfälle till nöje erbjudes också, om man vill bli medlem af Malmö Teknologförbund, som är stiftadt af eleverna vid skolan. På begäran kunnat katalog och redogörelse för skolan erhållas af rektor P. Isberg, Malmö, för inhämtande af vidare upplysningar. En god skola, som rekommenderas på det högsta af

Medoc.
Nr 123. Er fråga är ofullständig. Antagligen vill ni veta, när ni bör företaga beskäring? Om ni grenar framkomma, är det onödigt att skära af topparna på de båda hufvudstammarne. Vill ni ha den vidt utgrenad, bör ni däremot skära af dem ungefär så långt som en kvarts eller högst half aln; täpp väl till såren med ympvax. Tiden kan vara lämplig härtill i april.

Olga.
Nr 124. Utmärkta zittror erhållas från Hamma & C:o, Stuttgart till pris från 15 till 200. Begär priskurant därefter. Jag råder er dock att skaffa ett fint instrument, (konsertzitra) till t. ex. 120.

Om ni har något litet musikalisk underbygge, kan ni mycket väl lära er spela på egen hand, om ni använder Grater-Bielfeld Zitterschule, hvilken just är afsedd för sjelfstudium.

Maja får dock ei förlora modet, om i början blåser uppstå på fingrarna; detta enda öfvervinnes snart. Säkert är att ni kommer att bli förtjust i detta älskliga instrument.

Oscar.
— En god zitra kan köpas för 15 a 20 kr. hos Bengt Dahlgrens Aktiebolag i Stockholm. Tryckt anvisning att lära sig traktera instrumentet medföljer det samma.

Welleda.
— Skrif till Nilssons musikhandel, Norrköping, så får ni veta både pris och lämpligaste instrument, eller vänd er till någon musikhandel i hufvudstaden, t. ex. Dahlströms Vasagatan 30. I tr., Johanssons, Österlånggatan m. fl.

Olga.
— Af de i handeln förekommande zittrorna är den s. k. ackordzitrån den enklaste att lära, men denna musik blir i längden odräglig. Däremot är den bayerska alpzitrån (Prim o. Consort-) ett verkligt musikaliskt instrument, som blir alltmer intressant, ju mer man lär sig behärska det, hvilket går rätt snart, beroende på intresse och flit. Lämpliga läroböcker för sjelfstudium finnas i rikt mått, äfven på svenska språket. Priset af instrum är ungefär det samma. Beredvilligt lämnas vidare råd, om svar lämnas till Postkontoret, Riddarg. P. r.

Amatör.
Nr 133. Det finnes nog intet annat medel än ansiktsmassage. En skicklig face-masseus är fru E. Hagelthorn, Biblioteksgatan 12, Stockholm. I Göteborg: fröken Tholin, Kungsgatan 57.

Olga.
Nr 133. Det finnes nog intet annat medel än ansiktsmassage. En skicklig face-masseus är fru E. Hagelthorn, Biblioteksgatan 12, Stockholm. I Göteborg: fröken Tholin, Kungsgatan 57.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Mitt första älskar chinaman,
Mitt andra huldtt din flicka kan,
Mitt tredje är på tyska god,
Kriterium på ädelt blod.
Du »träden» till mitt hela hittar,
Om du i luften går och tittar.

LOTTEN.

GÅTA.

Mitt första finns i kol, men ej i glöd,
Mitt andra uti blomma skär — ej röd,

Barnkläder, Bluslif

och

Bomulls-Damklädningar

i stort urval.

Badkappor, Badlakan, Badhanddukar, Badtofflor, Badmössor, Simdräkter, Simbyxor till billigaste priser.

Österlund & Anderson

St. Nygatan 4. Hötorget 11.

Mitt tredje uti köld, men ej i is,
Mitt fjärde finner du i paradiset,
Mitt femte ej i glädjen, men i smärtan,
Mitt hela: namn, så kärt för svenska hjärtan.

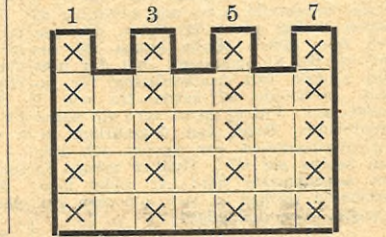
EVELINE.

HOPSKJUTNINGSSARITMOGRYF.

Fig. I.

Fig. II.

grön genom att doppas i färgen, är den riktig, eljes får den stå ännu någon tid. Tyget doppas här litet i sänder och gnuggas väl, får sedan ligga några dagar, vridas och torkas (ei i solen). Bytten måste ständigt vara öfvertäck och garnet dagligen gnuggas. Då det fått nog färg, vrids det upp och torkas.

Ljusgrått: Till 1 skålpund tyg eller garn tages 1 lod alun, 1 lod brun bresilja och 2 kannor vatten, hvilket bör koka 1 timme. Kitteln aflyftes, 1 lod vitriol lägges och därefter nedlägges tyget och får ligga så länge som behöfs för att få lagom ljus eller mörk färg.

Olga.
— Röd Kongofärg köpes fördelaktigast hos herrar Lemnalm & C:o i Norrköping där den fås dels i paketer om 10, 15, 20 och 25 öre dels i lös vikt a 5 kr. pr. kilo.

Till färgning af svarta och blå lappar användas fördelaktigast anilinfärg och fås äfven dessa hos samma firma, som äfven säkert lämnar upplysning om användningssättet och bästa sättet att få dem till Finland.

Färgarinn.
— Insend skynsamst er adress till Husmodern för Stockholms kristliga förning, Klara norra kyrkogata 13.

S-lin.
Nr 119. Bäst att låta rengöra den på någon kemisk tvättinrättning.

Olga.
Nr 120. Recept på god knäck: 1 tekopp sirap, 425 gr. socker 2 små finstötta skorpor, 1 matsked tjock gräde, 200 gr. skållad och groft hackad mandel, 1 knifudd smör och litet stött ingefära.

Ate.
— Knäck: lika mycket socker, sirap och gräde lägges samtidigt i en panna

Inf. genom Stockholms Läkareförning.

Stockholms Inhalatorium

Stallgatan 4, vid Fersenska Terassen. Rikst. 6566

Behandling af näs-,strup- och lungkatarrer, astma och emfysem m. m. (Emsermetod.) Hvard. 1/2 10-4, 1/2 6-7. Helgd. 12-2. Rådfrågning: hvard. 10-11, 1/2 2-1/2 3. Dr: Karl Weinberg. Dr: Knut Söderling.

Tandläkare Osc. Bohrn,

72 Drottninggatan 72.
Artificiella tänder. Plombering etc. Smärtföretagande medel vid operationer. Hvardagar 10-3; Helgdagar 10-11. Allm. Tel. 4878.

Tandläkare

HJALMAR JUNGNER,

EMELIE JUNGNER.

Hamngatan 26.
Rådfrågningstid 1-2. Sönd. 11-12. Andra tider efter öfverenskommelse. Allm. 16156.

Tandläkare

John V. Lindh-Hygrell,

17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

— Tandläkare Sjogvist —

Tandläkare G. W. Widfond

Drottningg. 74.
Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754.

Doktor J. Arvedsons Kurs

i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Kursen är 2-årig med början 1 okt. Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

MIN nästa (ettåriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. Nr: 29 Regeringsgatan. Närmare genom prospekt. Ständig adress: Saltjöbadet.

Dr: Emil Kleen.

Nedanstående figurer

visa den olika bakteriedödande kraften hos Vademecum o. Extra koncent. Aseptol:

Den mest svåröddade af alla bakterier dödas på en minut af Vademecum, utspädd med en gång sin volym vatten, men af Extra Aseptol utspädd med 4 gånger sin volym vatten. Extra koncentrerad Aseptol har alltså äfven vid mycket stor utspädning en högst betydande förmåga att döda bakterier — — — E. Almqvist, Professor i Hygien vid K. Karolinska Institutet.

Bästa Kaffe

köpes hos

Ahlberg & Johansson

11 Biblioteksgatan 11 vid Stureplan.
Extra Moccablandning pr kg. 2 kr. Nyångrostadt hvarje dag. Proffa! Proffa! Proffa! Alla blifva nöjda.

Doktor O. Wides Kurs

i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm

Fredrika Bremer-Förbundets

Jurist

lämnar åt kvinnor (äfven utom förbundet) råd och upplysning (mund. el. skriftligen) i juridiska och ekonomiska angelägenheter. Träffas å förbundets byrå, Drottninggatan 54, 1 tr., onsdagar kl. 1/2 11-11 f. m.

Vedevågs Hopfällbara Barnmöbel!

best. af soffor, 2 stolar och bord jämte krattra och spade, packade i häck kr. 12: —. Till landsorten mot efterkräf.

Joseph Leja, Stockholm.

Lars Monténs

Neutrala Kärtvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 a 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 a 38 grader. Finnes hos de flesta specierhandlare samt i mina butiker.

Nr: 19 Stora Nygatan. — Nr: 29 S:t Paulsgatan. Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Prenumerera genast å

Iduns Modetidning!

Husqvarna

Velocipeder

Guldmedalj vid Världsutställningen i Paris 1900, tillfredsställa alla anspråk på en förstklassig volociped.

Försäljning genom Husqvarna Depoter och öfriga återförsäljare å alla större platser i Skandinavien & Finland.

användbara som

Chäslong- säng eller chäslong

praktiska, Sängar 16 kr. bekväma

Resärmadrasser 12 kr.
Divaner 40 "
Chäslonger 18 "

Järnsängar, Sängkläder

och alla slags Möbler.

Största tillverkning och billigaste priser.

C. R. Danielssons verkstäder

LILJEHOLMEN.
Rikstel. 4439. Allm. tel. Liljeh. 49. Illustrerad katalog mot enkelt porto.

I flaskor om 1 och 2 liter, motsvarande 3 a 6 liter matättika.

För dem som önska en verkligt god och aromatisk ättika är detta fabrikat vida att föredraga framför den skarpa koncentrerade ättikasyran.

A. Wilh. Lindbergs

Pianoetablissemang. Stockholms äldsta pianoaffär, etablerad år 1856. 26 Regeringsgatan, Sthlm. Allm. telef. 5988. Telegrafadr. Piano, Sthlm. Lager af flyglar, pianon och orglar från in och utlandets förnämsta fabriker.

Vid Vättern och Omberg i härligaste natur **Borghamns Turisthotell.** Godt bord. Propra rum. Varma och kalla bad. Tillfälle till rodd och fiske. Rikstelefon, adress Borghamn. (G 1555)

Bomulls- Klädningar,

handväfda, i afpassade bitar å 8 mtr, äkta färger, vackra, nya mönster, som kostat 4:50, bortslumpas af en händelse till 2:75 pr st.

Ett parti extra 1:a handväfda Hellingehanddukar,

som kostat 5:50 pr puss., bortslumpas till 3:60 pr puss.

ZEDERFELDT & HANSEN,
6 Observatorieg., Stockholm.

ORDGÅTA.

Af följande bokstäver och stafvelser bildas tretton ord, och äro dessa rätt funna, så gifva deras begynnelsebokstäver namnet på en svensk författarinna och slutbokstäverna namnet på en författare:

- ab, ad, an, as, be, d, d, dt, e, el, em, es, f, fr, g, gul, is, ja, l, l, lan, lu, lö, m, m, n, pel, ri, s, se, sex, ster, te, ton, u, å, ö. Orden äro:
- 1) Hör till brudräkten,
- 2) hör England till,
- 3) mansnamn,
- 4) buskväxt,
- 5) mansnamn,
- 6) bor på landet,
- 7) mansnamn,
- 8) glänsande,
- 9) fast anställning,
- 10) rundt föremål,
- 11) stad,
- 12) väderstreck,
- 13) är den tillgjorde.

Carl F. Källström
••• Juvelerare •••
4 Östra Hamngatan 4
••••• MALMÖ •••••
Specialité: Konstnärlig Ciselering

CHRISTIAN.

OMKASTNINGSGÅTA.

Bokstäfverna i nedanstående ord omkastas (i hvarst ett för sig), så att lika många nya ord erhållas. Äro nu dessa rätt funna, så bilda deras begynnelsebokstäfver namnet på en svensk stad.

- Orden äro:
- Tremeterormbeef = nyttjas af läkare;
 - Fondadatorn = naturföreteelse;
 - Lansnidare = yrkesman;
 - Lekalarm = läckerhet;
 - Ungesvinshån = finnes godt om i småstäderna;
 - Pärkpanteön = instrument;
 - Bandurspart = synes vid eldsvådor;
 - Parahelos = tongifvande;
 - Bensoeskur = för blomsterälskare;
 - Kapeturgat = segt ämne.

NILS.

LÖSNINGAR

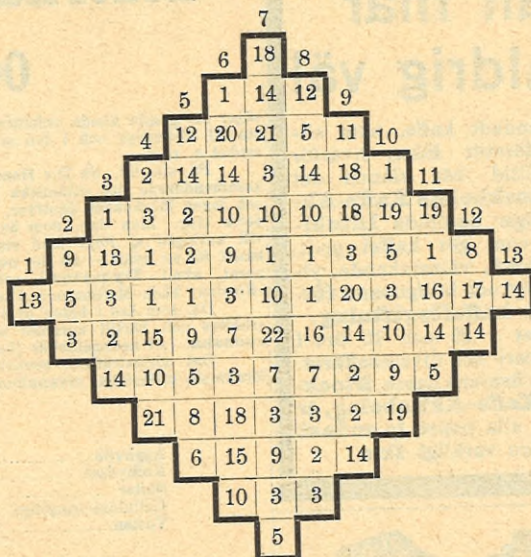
TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 20.

LOGOGRYFEN: Barnajoller: ja, o! bal, olja, loj, balja, aj, Aron, boja, nej, bo, orre, bena, Nobel, Boern, boa.

SIFFERGÅTAN: 1) s, 2) tal, 3) Ems, 4) v, 5) krets, 6) artig, 7) ask, 8) yfs, 9) Turin, 10) spion, 11) Öda, 12) Åbo, 13) slåde, 14) ångslup, 15) böter, 16) black, 17) högadel, 18) Ankersrum, 19) Aldebaran, 20) Artemis, 21) tomtköp, 22) bordsgäst, 23) hjärtlöshet, 24) kungaförebild, 25) kapuciner munk.

Samvetsfrid bästa arbetslön.
KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTAN:
Disa, visa, Pisa, Kisa, Lisa.
CHARADEN; Telegraf

ARITMOGRYF.

1) Konsonant, 2) räknetal, 3) verb, 4) tysk namn, 12) farkost, 13) vokal. Mellersta skald, 5) svensk skald, 6) svensk skämtare, vågräta raden betecknar ett nuvarande tids- 7) hufvudstadstidning, 8) svensk kemist, 9) skede. svensk stad, 10) italiensk stad, 11) mans-

CYRUS.

De 32 stjärnorna skola utbytas mot lika många bokstäfver, så att 7 geografiska namn därigenom bildas (lästa uppifrån — nedåt). Om, när de båda figurerna sedan skjutas tillsammans, så att de bilda ett helt, den fjärde vågräta raden uppifrån gifver namnet på en ö i våra nordiska farvatten, så är den rätta lösningen funnen.

Namnen i de lodräta raderna äro: 1) stad i Sverige, 2) flod i Europa, 3) stad i Sverige, 4) stad i Sverige, 5) stad i Frankrike, 6) stad i Schweiz, 7) flod i Europa. Bokstäfverna, som därtill användas, äro: 3 a, 2 b, 1 d, 5 e, 1 f, 1 g, 1 i, 2 l, 1 m, 3 n, 3 o, 3 r, 2 s, 1 t, 1 u, 2 å.

FIX.

PERSON-NAMNS-FYRKANT.

	1	2	3	4
1	a	a	a	a
2	a	a	a	b
3	k	k	n	n
4	n	n	n	o

MASQUE DE ROSE.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

Kardborren Denna gång lyckades ni icke haka eder fast i Idunsspalterna.

Sixten Steen ber oss — om vi ej kunna använda hans medsända vers — »vara riktigt elaka mot honom i breflådan». Om vi nu mol tiga — ha vi då varit elaka nog? E. B. Konstlad, därför okonstnärligt!

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
»F. Ö». 2,34 pr gång. Rest. torde ins. »Latinare». Insänd ytterligare 1,80 »20 år». Herrhult. Insänd rest. 66 öre.

Doktor F. Lendgiels'

äkta patenterade **Björk-Balsam.**

Denna balsam borttager finnar, fräknar, leverfläckar, solbränna, näsrodnad, pormaskar och andra hudåkommor. Bestrykes t. ex. om aftonen ansiktet eller andra hudställen med denna björkbalsam, så afskilja sig följande morgon nästan omärkliga fjäll af huden, hvilken därigenom blifver bländande hvit och mycket fin. Ett krus balsam kostar 3:50. Den därtill hörande Opo-pomada och Benzoes-tvål säljes å 1 kr. pr st eller 5:50 satsen. Med hvarje krus följer bruksanvisning jämte flera intyg af kände, framstående läkare om dess utmärkta och välgörande egenskaper. Försäljes i Stockholm hos

Ivar L. Bohman,
53 Drottninggatan 53.

Obs! Sändes till landsorten mot insänd likvid, postförskott eller efterkräf.

HERM. MEETH'S
Landshattar monterade & omonterade. **Bluslif** Skärp och Rosetter i stort urval.
STOCKHOLM.

Metallfabriksaktiebolaget **C. C. SPORRONG & C:o**
23 Regeringsgatan 23 **STOCKHOLM**

Utför: förgyllning, försilfring, förnicklning samt renovering af antika och moderna metallarbeten.

Studenter

äfvén kvinnliga, som önskar inträda på apotekarebanan, erhålla anvisningar till elevplatser på apotek, om de hänvända sig till Farmaceutiska föreningens platsbyrå, adress Apoteket Korpen, Stockholm. (G. 107616)

DALARÖ.

Omtyckt bad- och sommarvistelseort vid Saltsjön. Varmbadhus för alla brukliga badformer, spec. gyttjemassage och tallbarrsbad, öppet från den 10 juni. Läkare: Dr J. Ehinger. Upplysningar om rum genom fröken I. Westenius Bokhandel, Dalarö. Rikstel. 11, hvardagar 11-1.

Hafsbad: klimatisk kur- o. rekreationsort, Vestkusten. Säsang: 15 juni till början af september.

Alla tidsenliga badformer och kurmedel. Billiga priser. Utmärkt restauration. Rum anskaffas och prospekt sändes af Kammeraren. Badläkare: Dr Söderholm, adress Fiskebäckskil. (G. 106642)

Kolåsen, Öppet 15 juni—15 sept. 34 gästrum. Restaurant. Piano. Tennis. Promenadvägar. Varm- och kallbad. Laxöringsfiske. Fjäll. Skog. Storartadt fjällpanorama. Dagligen kl. 7.30 f. m., diligens från Hjärpen och vidare med ångbåt; ank. till Kolåsen omkr. kl. 3 e. m. Rum best. hos Huså Brukskontor, Hjärpen, eller Th.v Öirog, Slotts. 8, 1 tr. upp, Stockholm. Broschyr i bokl.

Högt och vackert läge i skogrik trakt i Småland. **Lannaskede Brunns- och Badanstalt.** Öppen: 1 juni—25 aug. Läkare: Dr O. Sundell, Hvetlanda.

Fullständig brunns- och badkur. Utmärkta gyttjemassagebad, Nauheimerbad, tillredda med flytande kolsyra. Goda bostäder. Billiga lefnadskostnader. Rum och prospekt genom Brunnskontoret, Lannaskedebrunn. (G. 106892)

Mariehamns badanstalt och **Möckelö hafsbad på Åland.** ÖFVERLÄKARE: Dr Johannes Hoving. Säsang: 15 juni—1 sept. 1901. Prospekt sändas och upplysningar lämnas af badhuskamreraren, Mariehamn.

Läkare: Doktor **Wald. Lindblom.** Rumsbeställning pr tel. Östermalm 11 12.

Rindö

Brunn, Bad och Sanatorium. — Rindöbaden —

Härligt, fuktfritt läge invid stora segelleden, Yppersta järnvatten. Alla brukliga badformer. Lämplig kurort för fall af blodbrist, mag- och tarmnsjukdomar m. m. Lawn-tennisplaner. Velocipedväg. Vidsträckt promenader i barrskog. Entelrum och dubletter, alla med verandor. I det naturskönt belägna sanatoriet Tallhöjden. Restauranten öppnas den 16 maj. Goda kommunikationer med Vaxholmsbåtarna.

Rättvik. Ombyte af vistelseort, frisk luft är **Hälsa, Kraft o. Energie.**

Kupongböcker, hvori allt inberäknadt för att, efter behag, längre eller kortare tid vistas i Fru Skoghs (firma Wilhelmina Wahlgren) Hoteller i Rättvik, Storvik och Bollnäs. Finnas att tillgå i Resebyrån, Operahuset härstädes.

TROSA bad- och sommarvistelseort rekommenderas som synnerligen angenäm. Ren och stärkande luft. Saltsjö- och alla slags varmbad. Vackra omgifningar. Daglig ångbåtsförbindelse med Stockholm. Två läkare på platsen, af hvilken Dr G. Kjellman är badläkare. Vaktmästar E. Pettersson anvisar rum och träffas vid båtarne ankomst till Trosa. Förfrågningar besvaras af badkamreraren.

WIKLUNDS VELOCIPEDER 1901

Fördubblad tillverkning! Nedsatta priser! Velocipeddelar, alla slag, tillverkas på beställning. Velocipedtillbehör i väl sorteradt lager. Reparationer af alla slags velocipeder. **Aktieb. A. Wiklunds Velocipedfabrik,** Utställning & Minutförsäljning: 8 & 9 Norrbro, Kontor & Fabrik: 24 S:t Eriksgatan, Stockholm.

SVENSKA KURORTSFÖRENINGEN

Intendent D:r A. Afzelius, Sthlm. För massage o. gymnastik: D:r N. Wennström, Sthlm. Prospekt genom Kamrerarkontoret, Hjo, och på Turistföreningens byrå, Fredsgatan, 28, Stockholm.

HJO Naturskönt och sundt läge i »Guldskogen» vid Vettern. Villabostäder. Alla vanliga badformer; Gyttebad, Tallbarbad, Nauheimerbad, Dietkurer. Musik af utmärkt kapell 20 juni-20 aug.

KURANSTALT.
1 juni-1 september.

Hälsobrunn och Badanstalt. **MEDEVI.** 1:sta termin 6 juni-11 juli. 2:dra termin 14 juli-18 aug.

Intendent: Docenten D:r Alfred Levertin, Stockholm.

Sveriges äldsta hälsobrunn, belägen nära sjön Vettern, 18 kilometer norr om Motala. Gytjemassagebad efter Loka mönster samt andra brukliga bad. D:r Hellstenius behandlar magsjukdomar. Sjukgymnastik och massage. (Direktör A. Wigert) Prospekt genom Brunnkontoret, Medevi. Rikstelefon.

Öppet 24 maj till in i september. Intendent: D:r Fr. Odenius, Stockholm.

Mösseberg Nauheimerbad med flytande kolsyra. Begär prospekt genom Kamrerarkontoret, Falköping-Ranten.

1,100 fot öfver hafvet, d. ä. lika högt som Jämtländska kurorten Morsil.

NORRTELJE HAFSBADANSTALT
Saison 10 juni-1 september.

Vidberömda Gytjemassage- och Tallbarbad jämte öfriga brukliga badformer. Synnerliga vackra resultat vid behandling af **Rheumatism.** - Vacker natur med vidsträckt promenad. Sunda bostäder med landligt läge. God restaurations- och lefnadskostnader. Utmärkt musik. - Ansökningar till fria bad insändas före 15 maj. Läkarevården består af Doktor A. Brandt. Kamrer Th. Ohlson expedierar beställningar å rum och badtimmar samt öfversänder prospekt, som äfven erhålles å Turistföreningens byrå i Stockholm.

Öppen 17 juni-24 augusti. Postadr.: Hammarstrand. Telegrafadr.: Ragunda.

Ragunda Läkare: Prof. D:r C. Sundberg, Vestmannagatan 4, STOCKHOLM.

Vattenkuranstalt och hälsokälla.
I sydöstra Jämtland, 7 km. från Ragunda Järnvägsstation, vid Indalsälven. Prospekt genom Badkamreraren K. O. ERIKSSON, Hammarstrand.

Ronneby Storartade anläggningar. Starkaste järnkällor. Utmärkta gytjemassagebad. Stålbad och hafsbad.

Saison 1 juni-31 aug. Intendent: Docenten D:r John Sjöqvist, Sthlm. Naturskönt läge nära Östersjön. Fullständiga prospekt gratis och franko genom **Brunnskottoret.**

Brunn.

Strömstads Hafskuranstalt.
Säsong 1 juni-15 september.

Angenämaste hafskurort. Sedan gammalt berömd för sina goda gytjemassagebad. Strömstadsgytte fäs endast här. Nauheimer, Kreuznacker och andra brukliga bad. Alla andra lämpliga behandlingsmetoder. Flera läkare. Bästa lägenhet till fiske och segling. Goda, billiga bostäder och restaurationer. Laholmens restauranter i år ombygd och utvidgade; flera stora matsalar, kafé, smörum och stora verandar. Billiga lefnadsvillkor. Goda kommunikationer. Societetshuset är nyrestaurerat. De gamla verandorna utvidgade och två öfre nybyggda. En afdelning af Kongl. Hofkapellet i Stockholm under anförande af Direktör Stanek spelar större delen af sommaren vid badorten. Acetylengasverk för hela staden i år anlagd. Angäfsförbindelse dagligen med Göteborg och Kristiania; 2 gånger dagligen med Fredrikshald; (1 1/2 tim. inomskärs). Från Prästebakke station 2 1/2 mil god landsväg. Badintendenten D:r Osk. Johansson, adress Strömstad, besvarar medicinska förfrågningar. Rumförhyring, upplysningar, prospekter, jämte vyer kostnadsfritt genom **DIREKTIONEN.**

Söderköpings brunn och bad.
Säsong 1 juni-1 september.

Intendent: d:r SVEN WALLGREN, till 1 juni adress Stockholm. Prospekter erhållas från Brunnkontoret på begäran.

Östersjöbadet **VISBY.** Prospekt: Resebureau i Operahuset, Stockholm, & Kamrerkontoret i Visby.

Mildt ö-klimat! Yppig, sydlandsk natur! Tidsenliga förändringar! Medicinska upplysningar: Öfverläkaren D:r Kallenberg, Blasieholmsg. 3, Stockholm.

Fullständig Brunn- och Badanstalt. **Jemtland.** Läkare: Prof. Hultkrantz, Upsala.

Prospekt från Kamrerarkontoret, Ytterån, och från Svenska Turistföreningen, Sthlm.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS
Oblekta, Blekta och Färgade **VÄFNADER**

försäljas i parti från kommissionslagret i Stockholm hos **ADOLF BODELL**

Skyddsstämpel.

Gamlestadens Herkules-Väfnader

Rekommenderas **FABRIKS MÄRKE**

Man mår aldrig väl

af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindrar kaffeförgiftning.

Paketer å 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer. OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

SYATELIER LINNEUTSTYRSLAR

DRÄKTKÖNINGAR SÄRKLÄDER

TÄMASTE MODELLER STÖRSTA SORTIMENTET BILLIGASTE PRISER I

KARL H. NYMANS HVI TVÄR, TRIKÅ & VÄFNADSAFFÄR, 17 NAMNGATAN 17, STOCKHOLM

STORT URVAL AF BOMULLS & VÄLKLÄDNINGSSTYGER PRISGRANTER OCH PROFVER SÄNDAS FRANCO

Det bästa hvetemjålet tillverkas uteslutande af Malmö Stora Valskvarn.

Malmö Best Patent

Förtäppning

verkställles alla dagar med rent engelskt tenn af **C. W. Dahlstedt & Svensson**, Norrlandsgatan 25, Rikstel. 21 88. Allm. tel. 53 46.

“Tiderna förändras och vi med dem”

säger det gamla kända ordstävlet, och sanning talar det äfven. Den som vill följa med sin tid förändras och i den mån tiderna förändras, till följd af därunder vunnna erfarenhet o. s. v.

På sin tid, då D:r Henrik Berg skref sin bok: »Om barnavård» och där i rekommenderade det utländska fabrikket »Mellins Food», slöt man sig till detsamma och ingen förvånades däröfver, ty då fanns i Sverige ej något annat bättre preparat af detta slag. Men den, som ännu i dag påstår att »Mellins Food» fortfarande är bäst, vill antingen ej följa med sin tid eller har ej fått veta - hvad som dock torde vara känt för en hvar - att det numera finnes tvänne svenska rationellt sammansatta preparat, näml. **Dynamol** och **Stefanos**, hvilka vida öfverträffa de utländska »Fooden» både Mellins och Allenburys.

De, som äro i behof af dylika preparat, vilja helt visst köpa det bästa som kan erhållas och härtill kommer nu att just dessa omnämnda bästa preparat äfven äro svenska. Af nedanstående jämför och döm!

Det öfverträffade svenska preparatet **Stefanos** har, jämfördt med ett af de förnämsta utländska, ofvannämnda »Mellins Food», följande sammansättning:

	Stefanos (svenskt prep.)	Mellins Food (utländskt prep.)
Ägghvita	7,0 proc.	7,0 proc.
Kolhydrat	86,6 »	79,1 »
Salter	8,7 »	3,7 »
Cellulosa (onyttigt)	0,0 »	5,8 »
Vatten	2,7 »	4,6 »
	100,0 proc.	100,0 proc.

Stefanos, fastän så betydligt öfverlägset »Mellins Food», lättsmältare och näringsrikare, men dock billigare, bör dock endast användas för något äldre barn (afvanda). För barn under nio månader bör ingenting annat än **Dynamol** användas till ersättning för den naturliga modersmjölken. Ingen artificiell föda för dibarn finnes som är så lämplig som **Dynamol**.

Hvad läkarne säga.

Bland läkareintyg om Dynamolmjölkens goda verkan i ofvan antydda hänseende må anföras följande:

Under snart ett år har jag gifvit mjölkblandningar med **Dynamol** åt ett 30-tal, till större delen förut sjuka, späda barn, hvilkas uppfostring jag öfvervakat. Härunder har jag iakttagit:

- 1:o. Att Dynamolmjölk kan utan olägenhet föredragas äfven af nyfödda;
- 2:o. Att afföringarne utan afbrott under påfallande lång tid varit vackert gula, luckra och jämna, ofta förvillande lika bröstbarns;
- 3:o. Att viktökningen försiggätt i flertalet fall ovanligt jämnt och närmat sig hvad man är van att se hos friska bröstbarns;
- 4:o. Att rubbningar i matsmältningen under användning af Dynamolmjölk ofta häfts utan användning af medicament.

Dynamol är således betydligt öfverlägset Mellins Food och torde kunna räknas till våra bättre mjölkpreparat.

Malmö den 29 april 1900.

Johan Cronquist, Medicine Doktor.

Brösarp 27/4 1900.

Herr Apotekare F. Borg, Malmö.

I eget hem har jag pröfvat Eder **Dynamol** på en liten nu 4 veckor gammal dotter. En ganska svår tarmkatarr har utan medicamentös behandling endast med användande af **Dynamol** gått alldeles tillbaka och befinner sig lillan i högönsklig välmåga, tack vare det utmärkta näringsmedlet.

Till följd af födas koncentration och ringa retning på tarmkanalen kan barnet stundom ligga torrt och rent ända till 6 timmar, hvarföre de från alla artificiella uppfostringsmetoder oskiljaktiga, envisa och smärtande ekzemen kring stolgången helt och hållet saknas.

Högaktningfullt **R. Malmgren**, Provinsialläkare.

Dynamol har samma kemiska sammansättning som den naturliga modersmjölken enl. analyser af framstående kemister. **Dynamol** kostar endast 6 kronor pr kilo, Mellins Food betingar däremot ett pris af 10 kr. för samma vikt, eller, i betraktande af den stora onyttiga och olämpliga cellulosa- och vattenhalten, inemot 11 kronor. - En bok med regler och beskrifningar rörande »Tre svenska diätetiska preparat» m. m. utdelas gratis af välförsedda apotekare, Hälsövännens affär och specerihandlande eller tillsändes den direkt gratis och franko från

Henrikssons Tekniska Fabrik i Örebro
(afdelning för tillverkning af medicinsk-diätetiska preparat).

Preparaten till salu i Sthlm hos Instr.-Apoteket Nordstjernan och Hälsövännens affär, i Göteborg hos Apoteket Enhörningen och i Malmö hos Apoteket Fläkta Örn.

Guldmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.

Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.

KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •

F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.

Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfyeri- o. Frisér-Affärer. Partilager: Lejonets materialhandel, Malmö.

Guldmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.

FAMILJEMDELANDEN.

DÖD.

Att min ömt älskade maka
Ebba Lindgrén,

född Price,
stilla afled i Åbo lördagen den 11 maj 1901 uti en ålder af 25 år, 9 månader och 14 dagar, närmast sörjd af mig, 4 små barn, föräldrar och syskon, har jag den sorgliga pligten tillkännagiva för släkt och vänner.

Knut Lindgrén.

Guds vishet öfvergår människans förstånd!

Åstundas hyra.

En bekväm och ljus våning om 4 à 5 rum, jungfrukammare och kök önskas hyra från den 1 oktober.

Svar till »Förlofvade», Tidningen Iduns byrå.

På C. & E. Gernandts förlag har utkommit å 2 kr. 50 öre.

En hemlös

och andra berättelser
af
Jane Gernandt-Claine.

När man hunnit till slutet af denna bok — har man återfunnit Jane Claine, sådan hon var före sin landsförvisning till pampans land, och funnit henne ha bevarat sin diktnings säregna lynne, dess själfulla tankefinhet och veka känslighet, dess poesi och dess mystik.

(Georg Nordensvan i Dg. Nyh.)

I flera föregående arbeten ha vi haft tillfälle att beundra den sannt kvinnliga tjustring och mäktiga genialitet, som i så hög grad utmärker denna författares tidigare arbeten. I detta nu föreliggande arbete mötes läsaren åter af denna mäktiga känsla och talangfulla skildringsförmåga.

(Vesternorr. Alleh.)

LEDIGA PLATSER.

HUSHÅLLSFRÖKEN.

Plats under sommaren finnes på landegendom i Värmland, att nu genast tillträda, för en flicka som är fullt kunnig i matlagning (såväl finare som enklare), bakning m. m. Sökande skall med köksa under sig förestå matlagningen samt hjälpa frun med förek. syslor inom hemmet. Godt och vänligt bemötande utlovas. Svar med rek., lönevillkor m. m. torde med första sändas till »Disponentfamilj», Iduns exp. f. v. b.

EN BILDAD FLICKA, af god familj, frisk, enkel och barnkär, samt fullt pålitlig och van vid barnvård, erhåller genast en god plats i stilla familj i Stockholm för vård af två barn om 3 och 5 år. Den sökande bör vara beredd att med ordning ombesörja allt, som rör barnen, deras kläder och städningen af deras rum, men blifver befriad från tvätt. Lön 400 kronor för år. Svar till »Barnvård», med uppgift om ålder, innehafda platser och referenser torde jämte betygsskrifter och om möjligt porträtt, senast den 1 juni insändas till Iduns exp.

KAMMARJUNGFURU, kunnig i sömnad, äfven linnesömnad och med goda rekommendationer, får förmånlig plats i sta juni, om svar jämte betyg och fotografi sändes till »Förmånlig plats 1901», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

LÄRARINNOR, vårdinnor, hushållsbiträden samt barnfröknar erh. goda platser genom Nya Inackorderingsbyrån Brunkebergsgatan 3 B. Etablerad 1887.

PLATSER finnes nu genast i familj å sommarnöje för frisk, anspråkslös flicka, fullt kunnig i klädsöm, såsom barnkläder m. m. Svar med rek och lönepr. till »Saltjö», Speceriboden, Drottninggatan 78 A, Stockholm.

EN ÄLDRE, anspråkslös, bättre flicka fullt kompetent att på egen hand sköta tre barn, 5 månader, 2 1/2 o. 6 år gamla, som själf vill tvätta deras kläder o. bostad och bo i barnkammaren samt gå frun tillhanda så långt tiden medgifver erhåller plats genast eller längre fram i köpmansfamilj. In gen anmäla sig som ej kan prestera fullgoda rekommendationer. Svar med löneanspråk till »L. H.», Falk-Ranten.

EN FRISK, hurtig, villig, ordentlig och barnkär flicka erhåller plats på landet att sköta 2-ne gossar om 2 1/2 år och 4 månader. Svar med följande referenser, pretentioner och häst fotografi torde sändas under adress Disponent Erik Luttrupp, Lerum.

Å LANDSTÄLLE invid Gefle önskas från 12 te juni till slutet af augusti i år en yngre, barnkär fröken af fast karaktär, kunnig i musik och något hemma i gymnastikundervisning, att undervisa 2 barn om 12 och 10 år i musik samt hafva tillsyn öfver dessa jämte 2 yngre syskon. Referenser jämte fotografi och lönepretentioner torde insändas till »Sommarplats», p. r. Gefle före maj månads slut.

VÄRDINNA,

verkligt erfaren, intresserad och duglig att förestå ett hus och handleda barn, önskas snarast af tjänsteman. Svar med uppgift om löneanspråk m. m. samt fotografi torde sändas under adress »K. L. R. N.», Lidköping.

TEKN. LÄRARINNA, road af husl. göromål önsk. pl. på landet, juni-aug. Fritt vivre och resor. Svar till »Huslig», Iduns exp.

HUSHÅLLERSKA.

Plats som hushållerska vid sjukstugan i Sveg är ledig att genast tillträdas. Förmånliga lönevillkor. Fri resa. Sökande, som bör förete intyg om lämplighet för befattningen, hänvända sig till länsmanen Olof Bromée, adr. Sveg.

FÖR LÄRARINNOR finnes många goda platser till höstterminen att nu söka genom Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kammareg. 48.

LÄRARINNA erh. till hösten förmånlig plats i Stockholms omedelbara närhet. Norra Inackorderingsbyrån, Mästersamuelsgat., Sthlm.

Vid Västerviks högre elementarlärverk för flickor

Undervisningsämnen: 1:o) Naturkunnighet såsom huvudämne samt matematik (alternativt svenska) på högre och mellanstadiet. Kompetensvillkor: Högre Lärarinneseminarium.

2:o) Kristendom såsom huvudämne, svenska och historia på lägre stadiet samt gymnastik. Kompetensvillkor: Högre Lärarinne- eller Folkskolelärarinneseminarium. Lönevillkor: 1,000 kr.

Ansökningarna, ställda till Styrelsen för läroverket, böra inlämnas före nästkommande 5 juni till Styrelsens ordförande, rektor R. Kajerdt, Västervik.

Västervik i april 1901. (G. 13112)

EXPEDITRICE,

hemmastadd i alla släparker och sömnads sorter inom tapissersbranschen, van att på egen hand ordna handarbeten, tekniskt bildad och med godt sätt mot kunder, erhåller god anställning om svar märkt »God Expeditrice» insändes till Gumælii Annonsbyrå, Göteborg. (G. G. 4475)

FORESTANDARINNEPLATSEN vid Falköpings privata, af staten och staden understödda 5-klassiga Elementarskola för flickor är ledig och sökes hos skolans styrelse före den 10 nästa juni. (G. 107367)

Föreståndarebefattningen och en lärarebefattning

vid Borlänge af staten understödda 5-klassiga samskola, kungörs härmed till ansökning lediga och böra de tillträdas vid ingången af nästa hösttermin. Löneförmaner för innehafvarne blifva respective högst 2000 kronor och 900 kronor. Sökande till föreståndarebefattningen böra hafva genomgått profärskurs och till lärarebefattningen endera hafva genomgått högre lärarinneseminarium eller aflagt studentexamen. För blifvande föreståndare sökes rätt till tjänsteårsberäkning.

Borlänge Samskolas styrelse.

Vid

Umeå elementarlärverk för flickor

är en lärarinnebefattning ledig att med nästa läsår tillträdas.

Undervisningsämnen: förelädesvis engelska språket och natu. kunnighet.

Kompetensvillkor: Högre Lärarinneseminarium och läkareintyg.

Lönevillkor: 1200 kronor.

Ansökningshandlingar, ställda till Styrelsen för läroverket, böra inlämnas före nästkommande 5 juni till styrelsens ordförande, direktör B. Oxehufvud, Umeå.

Umeå i maj 1901.

(S. T. A. 88517) STYRELSEN.

PLATSSÖKANDE.

UNG TYSKA önskar plats i familj att gå frun tillhanda eller ock omhändertaga yngre barn. Vill anses som medlem af familjen. Svar till »E. D.», Allm. Tidningskontoret, Gefle.

MOT FRITT VIVRE önskar en bättre flicka plats under sommaren, på landet eller vid större bruk, för att vara husmoder till nytta och hjälp. Något kunnig i matl., sömn. och handarb. Pretent. ett vänl. bemötande och anses som familjemedlem. Svar till »Norrländska», Iduns exp. f. v. b.

Ett 30 års resvant fruntimmer, hvilket genomgått massage-institut med gods betyg, önskar som sjukhjälp medfölja en bättre herre eller dam, antingen till badort i Sverige eller ock till utlandet. Pretentioner måttliga. Svar afvaktas snarast till »Gymnast 1901» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN VERKLIGT ARBETSAM, bättre flicka, önskar plats i god familj nu genast. Är van vid husliga göromål och mindre sömnad. Svar emotes till »Greta», adr. Drottningg. 30, Örebro.

UNDERVISNINGSVAN STUDENTSKA önskar under sommaren anställning såsom lärarinna i familj på landet. På lön fastes mindre afseende. Svar till »H. 21», Svenska Telegrambyråns Annonsafdelning, Stockholm.

EN ANSPRÅKSLÖS, yngre flicka, önskar i början af juni plats, antingen att undervisa under ferietiden, eller som hjälp med alleh. husl. görom. och handarb. Små anspråk. Svar till »Tacksam», Iduns exp.

UNDERVISNINGSVAN LÄRARINNA önskar under sommarferien komma i enkel familj och läsa med gossar eller flickor mot fr. vivre och fr. resor. Svar till »25 år», Dalskog.

För sommarplatser

finnas å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Stockholm, anmälda lärarinna i olika ämnen, gymnaster m. fl.

UNG FLICKA, som aflagt studentexamen, äger vana vid undervisning samt fullständigt behärskar tyska språket, söker plats öfver sommaren i godt hem på landet för att undervisa i vanliga skolämnen eller tyska. Närmare uppgifter till »Fredrika-Bremerförbundets byrå, Drottninggatan 54, Stockholm.

UNDERVISNINGSVAN, musikalisk lärarinna, som studerat språk utomlands, talar engelska, franska önskar plats. Svar till »Barnkär och gladlynt», Iduns exp. f. v. b.

EN BÄTTRE FLICKA önskar plats uppåt landet hälsat i prästfamilj mot fritt vivre att lära hushåll. Är villig deltaga i alla inomhus föref. göromål. Vill anses som medlem af familjen. Svar till »H. Y.», Ystad p. r.

VERKLIGT duglig, bildad flicka önskar plats. Kan matl., bak, sömn., handarb. m. m. Glad, frisk. Svar »Idog», Iduns exp. f. v. b.

JEUNE INSTITUTRICE FRANÇAISE, diplômée, désire place pour l'été, du commencement de juin à la fin d'août. S'adresser à M.elles Holst et Witt, Helsingborg.

UNG BÄTTRE FLICKA, kunnig i matlagning, bakning och syltning, önskar genast plats. Lön önskas. Svar till »20 år» Bästad p. r.

UNDERVISNINGSVAN småskolelärarinna önskar plats under sommaren. Inga pretentioner. Bästa rekommendationer. Svar till »E. L.», Broby p. r.

UNG, bildad flicka önskar plats som lektis och sällskap åt äldre herre eller dam. Äfven skrifvromål. Kunnig i språk. Svar till »X.», Smål. Alleh. exp., Jönköping.

PLATSER söker bildad flicka, kunnig i matl., bak, syltning, sömnad. Villig, glad och anspråkslös. Svar till »Huslig» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

BILDAD, musik. flicka önskar u. sommaren komma på landet som hjälp o. sällskap. Är van v. små barns vård o. m. barnkär. Svar t. »Fritt vivre o. fria resor», Norköping p. r.

EN med de finaste rek. medelålders duglig, enkel, bildad husmoder, önskar plats i godt hem. Vidare medd. till »Händelsevis», Iduns exp., Stockholm.

Ung, bättre flicka

van vid ett hems syslor, som matlagning m. m. söker plats i ett godt hem. Svar till »Anna», Strömstorp st. f. v. b. (788)

MASSAGE

Mot fritt vivre önskas massagebehandling af kvinnligt gymnast, som genomgått Centralskoleinstitutet. Svar torde insändas till »E. B.», Nyby bruk.

UNG, musikalisk flicka, önskar plats i bildad familj, hälsat i Göteborg, som hjälpredd af frun. Svar till »Villig», Iduns exp. f. v. b. (774)

OFFICERSFAMILJ i Marburg a/d Lahn mottagas inackorderingar. Angenäm familjelif. Godt bord. Ref. rådmann Petersson, Floragatan 15, Stockholm. Svar till Oberstleutnant Mentz, Marburg a/d, Lahn.

UNG, duglig flicka, väl kunnig i matlagning och alla inomhus förefallande göromål, önskar nu genast plats i bättre familj på landet (hälsat prästhus). Då den sökande mest önskar anses sasom totalt medlem af familjen, fastes ej afseende på lön, utn år om så fordras villig betala något de första månaderna. Svar torde godhetfullt sändas under sign. »Villig 24 år», Iduns exp.

Angenäm sommarvistelse

under några veckor i vacker, liflig trakt, hälsat vid kusten, önska änkefru med dotter. Godt bildadt hem, tillfälle till förströelser för utsattes. Svar inom 8 dagar till »Trefnad och nöje», Vernamo p. r.

INACKORDERING i trefrig trakt, hälsat i Värmland, Dalarna eller västkusten, önskas af ung folkskolelärarinna. Svar med pris till »Kajsa», Iduns exp.

FÖR KVINNLIGA SEMINARISTER finnes tillfälle till god inackordering höstterminen 1901. Vidare underrättelser fås genom bref till fröken A. Bråkenhielm, 25 Valhallavägen, Stockholm.

EN ENKEL och anspråkslös flicka, önskar i sommar under några veckor få inackordera sig i ett godt hem, helst på västkusten. Svar med prisuppgift till »A.», Eskilstuna p. r.

UNG, musikalisk dam, önskar billig inackordering öfver sommaren (eventuellt fritt vivre) i utbyte mot musiklektioner. Svar till »Ingeborg», Varberg p. r.

SOMMARPENSIONAT.

Å naturskönt ställe i skogskr. trakt, nära järnvägsstation, mottagas yngre och äldre fruntimmer till inackordering i trefrig sommarvistelse. För dem, som så önska, meddelas undervisning i kvinnliga slöjder, handarbeten, väfnad och sömnad. Skolan ledes af van förestånderska. Pris i ett för allt 45 kr. i månaden. Närmare upplysning genom korrespondens med fröken Augusta Danielsson, Holmen, Marianelund.

INACKORDERING från 1 juli, 2 à 3 månader med tillfälle till af fullt kompetent lärarinna meddelad undervisning uti gyllensladersarb., läderplastik, porlinsmålning, eisning, snidning och mönsterritning erhålles i småländskt prästhem med vackert läge och hög skogsluft 60 kr. pr månad. Vidare en. br till fru Lydia Ydström, f. Lindberg, adr. Svarsholm, pr Säfvisöströf.

GOD sommarinackordering önska några unga damer i Stockholms närhet. Högst en timmes resa. Svar till »Prima referenser», Iduns exp. (710)

ETT GODT HEM på landet i Dalarna, önskas 1 sept. en välartad 7-årig flicka, att dela skolundervisningen med egen dotter, för lärarinna med mångårig vana att handleda barn. Modersvård utlovas. Inackorderingsafgift pr månad 40 kr. Svar före 1 juni till »I. N.», Iduns exp., Stockholm, f. v. b. (782)

Fröken OLGA DAHLS

Pensionat i Lysekil

rekommenderas. (748)

EGENDOM TILL SALU i Alingsås, vid s.ambanan, inneh. 1 större hus med 17 rum, 2 stora åbyggnader, stor trädgård med fruktträd m. m. Skogsloft. Härlig luft, högt rekommend. af läkare. Vid. gen. Förmedlingsbyrå, 50 Drottninggatan, Göteborg.

Fru Emma Berghults Pensionat,

Kyrkvik, LYSEKIL,

beläget omedelbart intill badetablissemnet, rekommenderar sig i benägen åtanke. Helinackordering eller endast bespisning. Moderata priser. Närmare muntligen eller genom korrespondens.

Prenumerera

på

Iduns Modetidning!

Håret. En frisör, som under 49 års tid, vid utöfningen af sitt yrke, använt många i handeln förekommande, både in- och utländska härmed skrifer: att mot seborrhé, mjäll och dylikt hvaraf hårets afallande beror, finnes intet så verksamt som Ziwertz' Extrait Vegetal. Finnes till salu hos frisörer och i väl-fournerade parfymbodar samt hos Kongl. Hofleverantör J. A. Ziwertz i Göteborg. Återförsäljare erhålla rabatt. Priskurant på begäran franko. (Nord. A.-B. 3580)

Konfirmander!

I ung prästfamilj nära stad i mellersta Sverige mottagas från och med den 26 juni några gossar till enskild konfirmanderbedrelse under fem veckor. Svar till »Konfirmander» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 2891)

Äggblåder!!!

För alla husmodrar rekommenderas särskildt nu till sommaren, då ägg svarare sändas och förvaras mina tillverkningar! Prisuppgift franco! A. SKOG, Hörle.

Personer,

som önska mot högt arvode i kommission till privatpersoner sälja prima Ceylonté m. m. i original-packningar, behagade meddela adress, yrke m. m. till S. Gumælii Annonsbyrå, Stockh., i svar märkt »Prima». Fruntimmer med stor bekantskapskrets eller kundkrets föredragas. (G. 2305)

Praktiska gångmattor.

Vid Krontorps gård, adr. Värmlands Björneborg, försäljas till 65 öre pr meter vackra hållbara gångmattor, förfärdigade af starkaste cellulosafiber. Sändas mot efterkr. Försök några meter på prof. (455)

CARL BROMAN & C:o

Manufakturaffär och Damskrädderi
Lager af franska Siden- och Ylletyger.
34 Drottninggatan 34.
STOCKHOLM.

FLAGGOR bäst och billigast.

En flagga, 2 meter lång, kr. 5.—, 2 1/2 meters kr. 7.50, 3 meters kr. 10.— o. s. v.

Nornans Flaggfabrik

Mästersamuelsgatan 41, Stockholm.
Rikstel. 1447. (S. T. A. 83306)

Kungl. Hofboktryckeriet
Iduns Tryckeri Aktiebolag
BOKTRYCKERI, LITHOGRAFISK och KEMIGRAFISK ANSTALT
Utför allt slags tryck för såväl affärsmän som privatpersoner.
Ferm expedition. Förstklassigt arbete. Moderata priser.

St. Anderson. 2t
St. Paul 33. 34

Pellerin's Margarin
är bäst!

De bästa sidentygerna

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekommendera profver från den gamla välrenommerade **Sidenfirman**

E. Spinner & C:ie, Zürich

(förr J. Zürrers sidenfabrik)

Sparkasseräkning
5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
8 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Nornans Familj-Symaskiner

äro erkända som de förnämsta.
Prydliga * Lättgående * Lättskötta.
Syr finaste llnnesömnad till tjockaste doffel utan omändring af maskinen. Syr knapphål, hälsömnad, broderar, stoppar söndrigt linne. Fullständig undervisning.

Nornans Symaskins-Verkstad,
6 Birger Jarlsgatan 6.

Allm. te efon:
8 68, 47 35,
47 36.

Rikstelefon:
1 79.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag
etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

"Möbeltinkturen KOSMIN"

rekommenderas som det yppersta putsmedel för polerade möbler. Finnes hos de flesta herrar handlande samt i parti hos

JOH. D. ANDERSSON, Malmö.

Alkoholria Viner.

Svensk tillverkning under kontroll af läkare och handelskemist. Ofantligt närande och välsmakande. Rekommenderas för friska och sjuka. Försök våra i smak och näringsvärde oöfverträffade: **Sundhets-, Intubi & Maltkaffe.** Våra fabriker försäljas i hvarje välorterad Speceri- & Viktualieaffär inom landet. Rikst. 6037. — Allm. t. 7212. **AKTIEBOLAGET FRUCTUS, Fridhemsgratan 13, Stockholm.**

Växter till grupper och rabatter.

Blomsterväxter i krukor såsom begonier, fuchsior, heliotroper, reseda, pelargonier m. fl. från 30 till 75 öre pr st.
Blomsterplantor: Löjkojor och Penséeer 2 kr., aster, nejlikor, Phlox, Lobelia, Scabiosa m. fl. 1,50 pr 100 st.
Slingerväxter i krukor: Cobaea, prydnadspumpa, humle, Mikania, Tropaeolum m. fl. pr st 30 öre, pr 10 st. 2,50
Slingerväxplantor: såsom luktärtar 1 kr., rosenbör 2 kr. och krasse 4 kr. pr 100 st
Bladväxter i krukor: Jätte-hampa, Solanum, Majsa, Ricinus, Canna, Centaurea, Achyrantes, Asternanthera m. fl., pr st. 25 å 30 öre, pr 10 st. 2 å 2,50 kr.
Bladväxplantor: Pyrethrum 2 kr., Perilla 3 kr. och Cineraria candidissima 4 kr. pr 100 st.
Kaktus-Dahlior, utmärkta sorter i krukor, pr st. från 40 öre till 1 kr., pr 10 st från 3,75 till 8 kr.
Stamrosor i krukor pr st. 2,50.

Haga trädgård, Stockholm.

Som jag den 1 Juli detta år kommer att upphöra med afdelningen för **Damtyger,** till och under inköpspriser

Slutförsäljas

alla för **Damdräkter** afsedda Klädesvaror. Svarta och kulörta Damkläden, Croiséer, Kamgarn, Homespun, Eng. Cheviots, Capestyger, Ylle- och och Silkes-Plysch, Flit och Boy, Feder-varor i Silke, Ylle och Bomull.

* Bestämda priser. *
Paul U. Bergströms Klädesafdelning,
76 Drottninggatan 76. Hörnbutiken vid Kungsgat.

Brages räntor för delaktiga Ingen förvaltningsavgift.
Isif BRAGES Hufvudkontor, 12 Kungs-trädgårdsg. Stockholm.

Nyaste & finaste **Parfym** för nästuden
Perles d'or
Wilhelm Rieger, Frankfurt a/M
Finnes i alla finare parfymaffärer.

Lundgrens
Fiskredskaps-Fabrik
12 Storkyrkobrinken 12, STOCKHOLM.
Allm. Tel. 1022. Rikstel. 2122.

Rekommenderar sitt rikligen försedda och välsoorterade lager af alla sorters verkligt **Prima Fiskredskap** i parti och minut till ytterst moderata priser. Dessutom **Hängmattor,**

starka och välgjorda, största sortiment, till billigaste priser.
OBS! Vår litogr. priskurant i bokformat, sändes på begäran kostnadsfritt.

Det enklaste och billigaste sätt

att förvärfva sig grundliga kunskaper i bokföring (enkel och dubbel italiensk för minuthandel, grosshandel, fabriksrörelse och löndbruk), handelsarismetik (snabbräkning), algebra, stenografi, skönskrifning, rättskrifning, växelrära, handelsrätt, allmänna kontorsgöromål, handelssterminologi samt svensk, tysk och engelsk handelskorrespondens. För att blifva antagen som elev fordras endast att kunna läsa och skriva. Säker resultat garanteras. Förkunskaper ej nödvändiga. Tusentals intyg från elever. Begär prospekt och profbref samt angif ämne!
Malmö Språk- o. Handelsinstitut,
Direktör **H. S. Hermod,**
Rikstel. 1428. Söderg. 17, Malmö.

I hela världen finnes icke något bättre samt för kökskärl och händer behagligare rengöringsmedel än **Lagermans Kraft-Skur-Pulver.** Köpes hos alla specierister i riket.
Prisbelönt senast vid Världsutställningen i Paris 1900

Glöm icke att **Mustads Taffelgrädd** är bästa och billigaste bordsmör.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 1/2 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Depositionsräkning
Räntegodtgörelse 5 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Göteborgs Enskilda Bank
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 1/2 proc.

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta..... 5 %
Kapitalräkningsränta 5 %
Sparkasseränta (vid afdelningskontoret) 4 1/2 %

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 24 Fredsgatan 24.
Afdelningskontor Götg. 31.
(Fonder kr. 4,440,000)
Deposition 5 1/2 %
Kapitalräkning 5 1/2 %
Sparkasseräkning 5 %
Upp- & Afskrifning 3 %

Bländande hvit **REN LUKTFRI Tvätt**
Alldeles oskadad
erhålles genom att begagna
M. Zadigs Tvättpulver
Garanteradt utan klor eller andra skadliga ämnen. Fås i alla bättre minutaffärer.
Försök en gång och Ni ångrar Er icke.

Mot liggsår
I m. fl. sårnader och yttre skador är Dr P. Häkansson's Salubrin det bästa och pålitligaste medel. Likaledes är Salubrin ett utmärkt behandlingsmedel mot hämorroider m. fl. fall af blodstockningar, vid sensträckningar m. m. Salubrin användes mer eller mindre utspädt med vatten, hvarjämte det i många fall är behöfligt förhindra dess förflyktigande genom användning af gummitaft, såsom närmare angifves i den hvarje flaska Salubrin medföljande beskrifningen. Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet. Salubrin tillhandahålles i parfym-, specier och färgaffärer. Parfilarer hos Geijer & C:o, Stockholm.

BARNÄNGENS antiseptiska **Vademecum** för munnens, tändernas och hudens vård.
Nutidens yppersta * * * * toalettmedel.

Andra häftet af "Moster Emmas Väf bok", mönster med illustrationer till vackra hemväfnader, lämpl. till gardiner, möbiltyger, herrkostymer, promenad- och brudkläder, erhålles mot 1 kr. 85 öre post-förskott från Andersson, Bjärstad, Kudby.

MARKISER PERSIENNER TÄLT, FLAGGOR PRESENNINGAR SEGELDUK HÄSTTÄCKEN MATTOR
*
P. ERICSSON & CO
Hufvudkontor: GÖTEBORG
Filiakontor: STOCKHOLM

Bluslif, smakfullt urval, till billigaste priser hos **K. Forsberg & C:o.** Operahuset.

Capsuloids är den bästa järnmedicin. Hvarför? Capsuloids innehålla endast naturligt järn, omsorgsfullt utdraget ur friskt oxblod.

Emedan de vanliga järnpreparaten, såväl piller som mixtur innehålla en mängd stark syra, och därför äro så förstörande för magen och tänderna.
Emedan Capsuloids aldrig innehålla syra, och därför äro lämpliga för äfven den klenaste mage hos gammal eller ung, och de svårta ej tänderna.
Emedan all vår kraft och energi beror på mängden af det naturliga järnet i blodet, och Capsuloids tillföra blodet just den där af behöfliga kvantiteten.
Emedan hälsa, frisk färg, kraft, energi och god matsmältning samt god sömn utan all fråga är en följd af den riklighet af blod, som frambringas genom att intaga Capsuloids.
Emedan allt det järn, som finnes i Capsuloids, genast upptages af blodet, åstadkommer rikligt godt blod och de resultat, som visat sig genom att gifva Capsuloids för hufvudvärk, hjärklappning, benägenhet för svimning och förstoppning, som så ofta åtfölja blodbrist och bleksot. äro i högsta grad påfallande.
Erhållas i Sverige å alla Apotek å Kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik: Capsuloid Company, 81 Snow Hill, London.